

Vertti Koivula

WANDERLUST

Reppumatkailu nuoren kokemuksena

Opinnäytetyö
Yhteisöpedagogi

2019

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä	Tutkinto	Aika
Vertti Koivula	Yhteisöpedagogi (AMK)	Joulukuu 2019
Opinnäytetyön nimi		
Wanderlust Nuorten reppumatkailu nuoren kokemuksena		53 sivua 2 liitesivua
Toimeksiantaja		
Kilroy Finland		
Ohjaaja		
Katri Schadewitz		
Tiivistelmä		
<p>Opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää nuorten (13–29-vuotiaiden) reppumatkailukokemuksia. Tutkimuksen avulla haluttiin jäsentelyä tietoa nuorten reppumatkailun motiiveista ja nuorten näkemyksiä siitä, miten reppumatkailu on vaikuttanut heihin.</p> <p>Tutkimus toteutettiin teemahaastatteluin (Liite 1), ja se kohdistui 12 nuoren reppumatkailukokemuksiin, jotka jaettiin kolmeen osatekijään: yksilön kokemuksiin motiiveistaan matkustelulle, kokemuksiin muista matkaajista sekä matkan ulkopuolelta matkaan vaikuttaneihin tekijöihin.</p> <p>Haastatteluissa selvisi mm. maailmankuvan avartumisen elintasoerojen kautta kuuluvan niihin elementteihin, miten nuoren reppumatkailukokemus jäsentyy. Muiden kulttuurien erillaisuus kuului muiden syiden ohella siihen, joka motivoi nuorta reppumatkailuun. Haastatteluissa kävi myös ilmi monien haastateltavien reppumatkailumatkojen sijoittuneen henkilökohtaisen kriisin yhteyteen tai sen lähelle.</p> <p>Opinnäytetyön tulosten perusteella saadut nuoren matkustamisen motivaation tekijöistä sekä reppumatkailun koetuista vaikutuksista nuoren elämään nousevat tiedoksi, jota voidaan käyttää ymmärtämään paremmin nuorten elämän valintoja.</p>		
Asiasanat		
harrastematkailu, maailmankansalaisuus, itsenäistyminen		

Author	Degree	Time
Vertti Koivula	Bachelor of Humanities	October 2019
Thesis title		
Wanderlust Youth backpacking as experienced by youth		53 pages 2 pages of appendices
Commissioned by		
Kilroy Finland		
Supervisor		
Katri Schadewitz		
Abstract		
<p>The objective of the thesis was to unravel the backpack experiences of youth (13-29 year olds). The thesis supplies structured information about the motives and views of youth as to how backpacking has affected them. As young people grow into a global society, the will to travel and experience the world outside their nation's borders may rise.</p> <p>The research was carried out by themed interview with 12 backpackers. A structured interview framework was used with a division into three parts: the experienced motives of the individual towards backpacking, experiences of the individual towards other backpackers and the aspects outside of the trips.</p> <p>The broadening of world view by means of experiencing different living standards is partly what youth backpack experiences consist of. The experienced difference of other cultures is, among other reasons, what motives youth into backpacking. The correlation between the timing of backpacking trips and crises in personal life was also unfold.</p> <p>The results of this thesis, including information about the foundation of motivation for youth backpacking and the subjectively experienced affect on the lives of youth are important information in order to fully understand the depth of youth life choices.</p>		
Keywords		
recreational tourism, world citizenship, becoming independent		

Författar	Undersökning	Tid
Vertti Koivula	Samhällspedagog	Oktober 2018
Thesis rubrik		53 sidor 2 bifogade sidor
WANDERLUST Ryggsäckresa för ungdomar som en ungdomsupplevelse		
Klient		
Kilroy Finland		
Handledare		
Katri Schadewitz		
Abstract		
<p>Meningen av den här thésisen är att nå de 13-19 åriga ungas erfarenheter av ryggsäckresandet. Forskningen ger strukturerad information av motiver för att ryggsäckresa och visningar om hur resandet har påverkat ungdomar.</p> <p>Forskningen gjordes med hjälp av temaintervjuar med intervjueramar (Bilag 1/1 och 1/2) och 12 ungar intervjuades i tre olika saker: motiven för att resa som individen, erfarenheter av andra resare och faktorer utanför resan.</p> <p>En del av ryggsäckresandens elementer i intervjun var att lära sig mera av världen genom att uppleva skillnader i olika levnadsstandarder. Med mera var skillnaderna i andra kulturer en orsak som motiverade ungdomar för ryggsäckresandet. Intervjuerna visade också, att många som intervjuades, reste under en s.k. "kristid" eller nära den tiden, t.ex. efter slutet av förhållandet.</p> <p>Motiver för de ungas vilja att resa och effecterna som resandet hade för de ungas liv, ger viktig information för att förstå de ungas val för livet.</p>		
Sökord		
rekreationstourism, världsmedborgarskap, oberoendet		

SISÄLLYS

1	JOHDANTO	7
2	REPPUMATKAILU	7
2.1	Käsitelmäärittely	8
2.2	Reppumatkailu.....	10
3	REPPUREISSAAMINEN	12
3.1	Historia.....	12
3.2	Aikaisemmat tutkimukset	12
3.3	Motiivit matkustelulle.....	14
3.4	Reppumatkailu ja identiteetti	16
3.5	Reppumatkailu ja kulttuurisymbolismi.....	20
3.6	Reppumatkailu ja yhteisöllisyys.....	22
3.7	Reppumatkailun piirteitä	23
4	TUTKIMUKSEN TOTEUTUS.....	25
4.1	Tutkimuksen kohde.....	25
4.2	Haastateltavien profiili.....	26
4.3	Haastattelu tutkimusmenetelmänä	28
4.4	Aineistoin keruu ja käsittely	29
4.5	Aineistoanalyysi.....	30
5	TUTKIMUSTULOKSET	30
5.1	Matkaajan motiivit matkustelulle	30
5.1.1	Odotukset matkalle	33
5.1.2	Matkan odotusten realiteetit.....	34
5.1.3	Matkustamishalun syntyminen.....	35
5.1.4	Reppumatkaajan arvot.....	37
5.2	Reppureissaus nuoren kokemuksena	38
5.2.1	Kokemukset reppumatkailun vaikutuksista elämässä	38
5.2.2	Ajatukset matkailusta matkailun jälkeen.....	40

5.2.3	Koti.....	41
5.2.4	Kansalaisuus	41
5.2.5	Yhteisöllisyys	42
5.2.6	Ihmisten kohtaamiset.....	44
5.2.7	Reppumatkaajan motot.....	45
6	TULOKSET JA POHDINTA.....	46

LÄHTEET

LIITTEET

1 JOHDANTO

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on selvittää nuorten (13–29) vuotiaiden reppumatkailukokemuksia. Nuorten matkailuun sisältyy reppumatkailua, jolla on oma tekijöiden ryhmänsä (Marahani 2011). Siihen sisältyvä maailmalla uuden kokeminen sekä lähtöön painottava vaeltamisen kaipuu, ”wanderlust”, antavat kuvan moni-ilmeikkästä tapahtumasta, jonka toteuttajina toimivat nuoret. Lähden selvittämään näitä motiiveja kvalitatiivisen tutkimuksen menetelmin teemahaastatteluin, puolistrukturoidun haastattelurungon avulla. Haastateltavia on 12. Tutkimuskysymyksiä on kaksi: miten reppumatkailu jäsentyy nuoren kokemuksena ja mikä motivoi nuorta lähtemään reppumatkailemaan.

Opinnäytetyöni on tarpeellinen nuorison elämän ilmiöiden tunnistamiseen, jotta näitä ilmiöitä voidaan tunnistaa sekä tunnustaa; nuorten elämän ilmiöiden tunnistaminen auttaa yhteiskuntaa ja nuorison kanssa työskenteleviä tahoja paremmin ymmärtämään nuorten motiiveja tehdä päätöksiä ja antaa niihin ohjausta. Ohjaus auttaa nuorta taas paremmin valmistautumaan koittavaan uuteen maailmaansa aikuisena.

Keskeiset käsitteet opinnäytetyössä ovat harrastematkailu, maailmankansalaisuus sekä itsenäistyminen.

Opinnäytetyöni tilaajana toimii Kilroy Finland.

Opinnäytetyön nimi ”wanderlust” nousi nimeksi opinnäytetyölle näkiessäni reppumatkaajalla sanan tatuointina.

2 REPPUMATKAILU

”Matkustamisen ja näkemisen vimma on vaivannut ihmistä kautta aikojen. Goethe haaveili kolme vuosikymmentä matkasta Roomaan ennen kuin saattoi toteuttaa aikeensa.” (Syrjämaa 1994, 7.)

2.1 Käsitelmäärittely

Vaikkakin ”reppumatkaaja” tai ”reppureissaaja” (*backpacker*)- termiä on käytetty kansainvälisesti jo 1970-luvulta, sitä on analysoitu akateemisena tutkimuksena vasta hiljattain. Kirjaluettelointi ATLAS-yhdistyksen (*Association of Tourism and Leisure Education*) BRG-ryhmän (*Backpacker Research Group*) työstimänä kertoo, että 76 päivätyistä viitteistä vain 11 on kirjoitettu ennen vuotta 1990. Kasvava mielenkiinto näkyy myös BRG-ryhmän laajuudesta yli 30 jäsenen voimin yli 11 maassa. (Richards & Wilson 2004, 4.) ATLAS-yhdistyksen kulttuuriturismikyselyssä on myös todettu, että yli 50% alle 30-vuotiaista kulttuurimatkailijoista ovat opiskelijoita. Nuorten itsenäistä matkustusta pidetäänkin tärkeänä osana matkataloudelle: nuoret matkaavat useammin ja pidemmään kuin vanhemmat turistit. (Richards & Wilson 2004, 15.) Reppumatkailu nähdään harrastematkailuna, joka on matkailua koti- tai ulkomaassa jonkin harrastuksen motivoimana (finto.fi).

Käytän tässä opinnäytetyössä reppumatkailun synonyyminä reppureissaustaan yleisyyden ja puhekielen suosion vuoksi.

Reppureissaus on kiistanalainen käsite: reissaajat itse mieltävät itsensä ’ai-doiksi’ matkalaisiksi kontrastina massaturismiin, samalla kuitenkin kokien, että heidät tuomitaan liberaalista käytöksestään seksuaalisen vapauden, huumausaineiden, nuukuuden ja reppureissaajien omalle erillisalueelle vetäytymisen vuoksi (Richards & Wilson 2004, 43).

Reppureissaajat matkaavat entisestään modernisoituvan maailman läpi, jossa identiteetistä, rooleista ja ruumiillisuudesta joudutaan neuvottelemaan sen muodostaakseen ehyen ymmärryksen moniarvoisesta yksilöstä ja yhteisöistä. Teoreettisten viitekehysten ja heterogeenisten yhteisöjen konseptointi auttaa sanoittamaan reppureissauksen taipumusta kapitalismiin. (Matthews 2008, 180.) O’Reagan (2010) tunnistaa reppureissaajat uudeksi ”liikkuvaksi eliitiksi”, jotka ovat globaalisti liikkuvia ja heillä on suhde teknologiaan, pääomaansa ja informaatiotekniikkaan (O’Reagan 2010, Leppälän 2014, 10 mukaan).

Globaalisti liikkuvan yksilön identiteettiin voi kuulua maailmankansalaisuus. Maailmankansalaisuuden käsitteellä viitataan yksilön identiteettiin ja hänen ymmärykseensä itsestään. Kyky sopeutua kansainvälisissä yhteyksissä kehitty nk. kosmopoliittiseksi orientaatioksi elämään. Tämä on halu ja valmius kohdata kulttuurista erilaisuutta, jonka kautta yksilö eläytyy ja asennoituu toiseuden kokemuksiin (Hannerz 1990, Leppäahon mukaan).

Keskeistä maailmankansalaisuuden käsitteessä on yksilön yhteisöjen ja hänen yhteiskuntaosallistumisensa suhteet globaalissa mittakaavassa (Kuusela 2006, 41–44, Leppäahon mukaan). Robertsonin (1992) mukaan globaalit toimijat, kuten EU, verkostoituvat toisiinsa, kehittäen uusia yhteisöllisyyden muotoja globaalissa mittakaavassa. Yksilölle tämä tarkoittaa kansalaisuusidentiteetin kehittymistä yli valtiorajojen. (Robertson 1992, Leppäahon s.a mukaan.)

Delanty kertoo globaalien kansalaisuuden, kosmopolitanismin, muokkaavaan poliittisia perinteitä kuten liberaalia yksilöllisyyttä ja kommunitaristista yhteisöllisyyttä: maailmankansalaisuus-identiteetin muodostuessa joitain muiden ryhmien ryhmäidentiteettejä, kuten suomalaisuutta, riisutaan universalismin hyväksi (Delanty 2000, Leppäahon s.a mukaan). Maailmankansalaisuus ei viitataakaan maailmanvaltion nationalismiin, vaan yhteisöllisyyteen, jossa ympäristö- ja ihmissuhdeoikeudet ovat jaettuina koko maailman kesken (Sihvola 2004, Leppäahon s.a mukaan).

Kun tutkitaan reppumatkaajan kokemuksia, voi olla tarpeen avata kokemuksen käsitettä. Kokemus suomen kielessä tarkoittaa yksittäistä koettua tapausta, elämystä; kokemalla välittömästi saatua tietoa tai tuntemusta. Se viittaa siis mentaalisen kokemuksen lisäksi konkreettiseen tapahtumaan, joka on koettu. Fenomenologisen filosofian sekä ymmärtävän (subjektiivisen kokemuksen tutkimuksen) psykologian silmin kokemus on merkityssuhde, jossa subjekti eli kokija antaa merkityksen maailmasuhteelleen. (Karppinen & Latomaa 2015, 67–68.) Kokemus on kuin mielikuvan merkitykset, jonka ilmene-mismuotona toimii elämyksellinen mielentila: mielikuvassa luonnossa vaeltamisesta, joka toimii elämyksellisenä mielentilana, merkitykset vedenkeitosta nuotiolla luovat ne merkitykset, joista muodostuu kokemus. (Kantanen 2019, 5.)

Avainsanoihin opinnäytetyössä kuuluu itsenäistyminen. Itsenäisyys voidaan rinnastaa riippumattomuuden synonyymiksi, jolloin itsenäistyminen tarkoittaisi siirtymistä riippuvaisuudesta riippumattomuutta kohti (Malm.). Nuoruudessa ja aikuistumisessa muodostetaan käsitys omista arvoista, ihanteista ja suhteesta maailmaan. Identiteetti, maailmankuva ja elämäkatsomus muodostuvat nuoruudessa; käsitykset hyvästä ja pahasta, kauniista ja rumasta sekä oikeasta ja väärästä. (Helve 2005, 205, Lehtinen 2011, 12 mukaan.) Itsenäistyminen onnistuu parhaiten, kun irtautuminen vanhemmista onnistuu aikuismaiseksi suhteeksi. Nuorella on kaipuu omaan elämäänsä ja siinä selviytymiseen. (Cacciatore 2007, 155, Lehtinen 2011, 12 mukaan.)

Tutkimuskysymyksissä esiintyvällä henkilökohtaisen kasvun käsitteellä tarkoitetaan ihmisen kasvua ja parannusta kaikissa persoonan aspekteissa tuntein siitä, millainen olo itsestään on ja kuinka toimivasti yksilö elää elämäänsä (Berger 2005).

2.2 Reppumatkailu

Reppumatkailu, reppureissaus, on matkailun muoto, jossa vältetään valmiiksi suunniteltuja matkatoimistojen matkoja. Reppumatkailua kutsutaan myös nimellä ”omatoimimatkailu”, josta syystä monet tutkijat mieltävätkin reppumatkailun matkailuksi turismin sijasta. (Hannam & Ateljevic 2007, 1.)

Matkaajat eivät luokittele itseään turisteiksi, vaan vapaa-ajan matkustelijoiksi itsessään, tuttavallisemmin reppureissaajiksi: monialaiseksi ryhmäksi (Richards & Wilson 2003, 2). Welk (2004) väittää, että matkaajat eivät välttämättä luokittele itseään paremmiksi turisteiksi, vaan torjuvat turistin leiman itsestään ja luokittelevat itsensä matkaajiksi. Myös O'Reilly (2005) on raportoinut, että ”matkaaja” on käsite, johon reppureissaajat itsensä liittävät ”turistin” sijaan. Richardsin ja Wilsonin (2003) tutkimuksessa selvisi, että nuoremmat henkilöt olivat halukkaampia vastaanottamaan reppureissaajan leiman kuin vanhemmat henkilöt. (Richards & Wilson 2003, 7.)

Ensimmäinen tutkimus, joka käsittelee reppureissaajaa globaalina paimentolaiselämää viettävänä yksilönä, oli ISTC:n (*International Student Travel Confederation*) vuonna 2002 suunnittelema sekä toteuttama. Tähän kuului kvantitatiivinen tutkimus reppureissaajien sekä nuorison matkakirjallisuuden tiimoilla. Tutkimukseen kuului nuorien matkalaisten sosiaalisia sekä kulttuurisia aiheita. (Richards & Wilson 2004, 16.) Tutkimustuloksia käytettiin analysoimaan käyttäytymistä, motivaatioita sekä reppureissaajien profiileita ympäri maailmaa. Ylikansallinen tutkimus auttaa tunnistamaan reppureissaajien sisäisen kulttuurin, alakulttuurien, alueellisia eroja. (Richards & Wilson 2004, 11–12.)

Reppureissaajille villieläinten, luonnon ja erämaa-alueiden näkeminen on hyvin suosittua. Heidän toimintansa matkalla on usein myös polarisoitunutta: yhden päivän rantahengailun jälkeen seuraavana päivänä agendana voi olla extreme-urheilua. (Richards & Wilson 2004, 27.)

Erik Cohen erottaa vaeltajat (drifters) nykymaailman reppumatkaajista matkayliiltään ja käyttäytymiseltään: hänen mielestään reppumatkailun käytäntö on eriytyessä turistikempeaan suuntaan, eriytyen nomadisesta paimentolaiselämäntavasta, jota se on ideologialtaan ollut. (Richards & Wilson 2004, 12.)

'Nuorisonomadismi' taas on Adlerin (1985) mukaan pitkälle levinnyt ilmiö länsimaisessa maailmassa. Hänen mukaansa esimodernissa maailmassa elänyt kulkuri, joka matkusti maailmaa työnhaussa, muodostui nuorelle modernille matkailijalle esikuvaksi. (Richards & Wilson 2004, 44).

Plogin (1974) mukaan psykograafisen luokituksen perusteella reppureissaajat kuuluvat allosentrikoihin tai lähes allosentrikoihin, muovaten samalla stereotyyppistä kuvaa reppureissaajan persoonasta (Leppälä 2014, 8). Allosentrikko kuvataan matkailussa seikkailunhaluiseksi sekä pelottomaksi turistiksi, joka etsii uutta ja tuntematonta sekä sulautuu kulttuuriin ollessaan samalla omatoiminen matkajärjestelyjen suhteen (Hakala ym. s.a). Zygmunt Baumanin kuvitteelliset yhteisöt (imagined communities) keräävät hänen mukaansa samoista asioista kiinnostuneita yksilöitä yhteen, mikä voidaan nähdä yhtenä reppureisaukseen motivoitumisen taustatekijöistä (Koivisto 2007, 41-41).

3 REPPUREISSAAMINEN

3.1 Historia

Yleisimpänä nuorisokulttuurisena ilmiönä reppureissaamisen ajankohtana pidetään jo 1600-luvulta alkaneet Grand Tour- matkoja englantilaisten yliopistopiskelijoiden toimesta. Kuukausien, jopa vuosien, pituiset matkat olivat englantilaisnuorille tapa sivistää itseään yliopistokoulutuksen lopulla tai jälkeen. Lähtöpisteenä toimi Lontoo ja matka jatkui Euroopan halki aina Italiaan asti. Tarkoituksena retkellä oli erilaisten kulttuurien ja niiden ominaisuuksien kokeminen, omaksuminen ja tunnistaminen ja sitä kautta uuden oppiminen: pysähdyspaikkoina näille nuorille toimi kulttuurihistoriallisesti merkittävät paikat kuten Pariisi, Geneve, Firenze tai Milano, joista keräiltiin matkamuistoja, ”kulttuurireliikkejä”, kuten maalauksia, kirjallisuutta tai jopa veistoksia. (Hämäläinen 2013, 8.)

Toisena ilmiönä reppureissaamisen tiimoilla pidetään nk. ”hippipolkua”. Pitkä reitti ulottuen Iso-Britanniasta Intiaan tarjosi tavanomaiseen elämäntyyliin kylästäyneille matkustajille seikkailua, hengellistä valaistumista, toimeentuloa ja hauskanpitoa. Toinen motivaatio reittikäynnille oli marihuana: reitti kulkee Turkin, Libanonin ynnä muiden nk. ”marihuanakaupunkien” lävitse. ”Hippipolku” kuitenkin loppui vuonna 1979 poliittisista syistä ja maiden epävakaisuus ei enää houkuttanut matkailijoita. (Hämäläinen 2013, 7.) Tämän polun ideologia itsensä etsimisestä, askeettisesta elämäntavasta sekä ruohonjuuritason kosketuksesta paikalliseen väestöön on lähempänä nykyajan nuorison reppureisusilmiötä kuin historian Grand Tour, joka keskittyi itsensä kehittämiseen sekä maailman kulttuurien ymmärtämiseen tieteellisestä näkökulmasta. (Hämäläinen 2013, 8.)

3.2 Aikaisemmat tutkimukset

Hannam ja Ateljevic (2008) suorittivat tutkimuksissaan kyselyn, jossa noin 250 ihmisen otannalle esitettiin väitteitä reppureissaajien sosiaalisista ominaisuuksista. Kyselyn perusteella vähän alle puolet vastaajista (45,6 %) käytti alle 40 % matka-ajastaan paikallisen väestön kanssa: matkaajat siis viettivät suurimman osan (60%) ajastaan matkalla muiden reppureissaajien kanssa, mikä kertoo matkustuskulttuurin yksilöiden yhteisöllisyydestä. Tutkimuksessa todettiin

myös, että vuorovaikutusprosentti paikallisen väestön kanssa riippuu kohteesta: esimerkkinä Kiinan maaseutu, jossa englantia ei puhuta ja näin ollen vuorovaikuttaminen paikallisen väestön kanssa on mahdotonta. (Hämäläinen 2013, 14.)

Rinkkaa pidetään yleisesti reppumatkaajan tavarankuljetusvälineenä. Yleistä on rinkan tuunaaminen tarrojen, koristeiden sekä merkkien avulla. Oman maan lipun tai vierailtujen maiden lippujen ompeleminen rinkkaan on tapa kertoa itsestään ja kokemuksistaan muille matkaajille. Hannamin ja Ateljevicin (2008) tutkimuksessa tutkittiin reppureissajien ajatuksia omaan ulkonäköönsä sekä soveliaaseen pukeutumiseen kohden. 75% vastaajista käytti tietoisesti matkustuskohteen kulttuuria kohden soveliasta asua matkansa aikana. (Hämäläinen 2013, 15-16.)

Matkojen pituus reppureissaajilla on keskimäärin yli 60 päivää: pituus määrittyy ammatin ja tulojen perusteella (Richards & Wilson 2004, 20). Byron Baysta, suosituista reppureissauskohteista, suoritettussa tutkimuksessa selvisi, että reppureissaajan oleskelu yhdessä paikassa kesti keskimääräinen 3,5 päivää, jonka jälkeen hän jatkoi matkaansa seuraavaan kohteeseen (Richards & Wilson 2004, 59).

ATLAS Backpacker Research Programme (Reppureissauksen tutkimusohjelma) toimitti laajan ylikansallisen kvantitatiivisen tutkimuksen 2300 matkajan kanssa 8:sta eri valtiosta ja sisälsi 42 eri kansallisuutta. Osallistujista 67% oli naispuolisia, mikä kertoo näin suuressa tutkimuksessa globaalista tilanteesta. (Richards & Wilson 2004, 11-12.) Miksi sitten naispuoliset nuoret matkaavat reppureissuissa enemmän kuin miehet? Esimerkkeinä Charlotte Bühlerin elämänkaaritutkimuksen mukaan 15–25-vuotiaana kokeellinen ja etsivä itsenäisyys on kaikille nuorille sukupuoleen katsomatta, Havighurstin kehitystehtävien mukaan maailmankatsomuksen, arvomaailman ja moraalin kehittäminen on kaikille nuorille yhteistä eikä elämänkaaripsykologiassa eroteta yleisesti sukupuolen merkitystä. (Dunderfelt 1990, 94.)

Reppumatkailua elämäntapana tarkastellessa, reppumatkailun serkkuna voitaisiin pitää 'hiihtopummiutta'. Koiviston (2007) pro gradussa tutkittiin kol-

meatoista yksilöä teemahaastatteluin, joiden tuloksena hiihtopummius käsitteellistettiin elämänvalinnaksi, jota jäsentää vuodenaikaismuutto: kesällä työkennellään Suomessa, jonka jälkeen muutetaan talveksi Alpeille ja syvennyttään koskemattoman puuterilumen tavoitteluun. Talvikaudet Alpeilla kasvattavast yhteisöä, jota keskinäinen elämäntyyli yhdistää: kaudet Alpeilla sekä rinneiden ulkopuolella lasketteleminen erottavat hiihtopummien elämän ”tavanomaisesta” sekä turisteista. (Koivisto 2007, 1.)

3.3 Motiivit matkustelulle

Lupaus vapaudesta on houkuttelevana sekä kauhistuttavana se, mikä yhdistää monia nuoria matkalaisia (Matthews 2002, 180). Tätä mieltä ovat myös Richards ja Wilson, jotka kertovat vapauden tunteen voivan olla suurin veto-voima matkailuun (Richards & Wilson 2004, 5).

Amie Matthews haastattelemat reppureissaajat kertoivat tarpeesta paeta tuesta, jotta he paremmin arvostaisivat ”minuuttaan”. Tämän lisäksi heillä aiheeksi nousi myös halu päästä kauas sitoutumisesta, vastuusta ja sosiaalisista odotuksista. Ottaessaan haltuun reppureissaajan elämäntyylin kaikki- neen, omaksuivat he individualismin, opportunistin, itsenäisyyden ja ”hetkessä elämisen” aspekteja itseensä. Reppureissaajan halu todellisuudenpa-koiluun, eskapismiin, sekä uusiin ja ainutlaatuisiin kokemuksiin rinnastetaan olevan yhteydessä relfeksiivisten ja yleismaailmallisten identiteettien rakentamisessa: vapauden ja autenttisen kokemuksen aiheet liittyvät yhteen matkustamisen väliavaruudessa, jossa karnivaaliset sekä spontaaniset elementit reppureissaajan elämässä antavat elämästä kokemuksen pelinä. (Matthews 2002, 180–181.)

Matthewsin haastattelema Erin, 22, kertoo matkustelun olevan vahvasti eskapismien muoto:

Mielestäni ihmiset näkevät matkustelun tapana irtautua muotista, johon he ovat tottuneet vuosien saatossa; vanhemmista ja perheestä irtautuminen ja uuden kokeminen. Ajattelen nuorten tykkäävän tarkastella maailmaa neliön ulkopuolelta ja itsensä laittamista ulos mukavuusalueeltaan ihan vain nähdäkseen, mihin he kykenevät ja mihin eivät.

Erinin lainauksessa sanallistetaan matkustus tämänhetkisen tilan yläpuolelle nousemisena, yksilön mahdollisuutena liikkua elämässään. Samoissa haastatteluisissa Lisa, 28, kertoi:

Koin tiettyä epätodellisuuden tunnetta työskentelyä kohden matkustellessa, jolloin pystyin tekemään mitä tahansa töitä, koska se ei ollut "oikea" urani. Oli helppoa olla itseni koska kenelläkään ei ollut odotuksia minusta.

Nämä vapauden ja kokemuksellisen oppimisen aiheet voidaan nähdä myös vanhan rikkomisena tai "lähtemisenä", jolloin matkapäätös voidaan nähdä matkana uudelle alueelle itsessä. Tämä tilanne avaa mahdollisuuksia anonyymiydelle ja toiseuden kokemiselle, samalla kuitenkin avaten oven vaihdannaiskulttuuriin tai -yhteisöön, joka nähdään mahdollisuutena kokea aiempia aiempia kokemuksen tasoja ja yhteyttä toisten kanssa. (Matthews 2002, 181–182.)

Matkaajat kokivat myös ottaneen helpommin korkeampia riskejä matkustaessaan, kuvaten näiden riskien antaneen kuitenkin itselle suuremman saavutuksen tunteen. Rajallisena tilana elämässä, liminaalisena tapahtumana, reppureissaus ja matkustus mahdollistavat riskinoton, joka ei olisi mahdollista kotona. Kokemuksen riskialttiudella on osinkoa kokemuksen intensiteettiin ja vahvuuteen. (Matthews 2002, 182.)

Reppureissaukseen liittyy lähtemättömästi ideologiana opportunismi. Tämä ei kuitenkaan sisälly haastateltavilla vain matkusteluun heidän elämässään:

Mielestäni nykyiset sukupolvet haluavat enemmän elämästä irti. On tärkeää muistaa, että usein emme saa kaikkea mitä haluamme, joten on tärkeä tehdä fiksuja päätöksiä, jotta saa omasta ajastaan irti niin paljon kuin mahdollista. (Erin, 22 vuotta.)

Yksi asia mikä minuun vaikuttaa on pelko rauhoittumisesta ja yhtenä päivänä sen tajuaminen, että en ole saanut tehdä niitä asioita, joita haluan. Matkustaminen ikään kuin vapauttaa minut tästä ansasta. (Scott, 22 vuotta.) (Matthews 2002, 182.)

"Kaiken" saavuttaminen elämässä ideologiana ei ole vain reppureissaajien trendi. Se on pikemminkin kuvajainen laajemmasta sosiaalisesta trendistä,

jossa epävarmuuden, riskinoton, päätöksentekomahdollisuuden ja individualismin tason nähdään lisäävän refleksiivisyyttä, itsetuntemusta ja vaihtelevia identiteetin vaihdoksia sekä muotoja. Tällaisilla tekijöillä on väistämättömästi vaikutusta ihmissuhteisiin, jotka nyky-yhteiskunnassa sisältyvät yksilöllisyyden ja yhteisöllisyyden tunteiden ristiitaisuuteen. (Matthews 2002, 184.)

Perusmotiivit matkustelulle ovat tutkimisen, jännityksen sekä rentoutuksen toiveet: erilaisia matkaajia motivoivat erilaiset toiveet. Kokemushakuisuuden on kuitenkin huomattu motivoivan reppumatkaajia turisteja enemmän: pelkkä rentoutus halutaan jättää vähemmälle ja halutaan kokea mahdollisimman paljon. (Richards & Wilson 2004, 25.)

3.4 Reppumatkailu ja identiteetti

Matthewsin (2008, 175) mukaan nuorten matkustusmotiiveissa korostuu kokemuksellinen oppiminen. Nuoret haluavat kokea maailmaa ja oppia maailmasta sekä itsestään niin paljon kuin mahdollista ennen vastuulliseen elämään asettumista. Pitkä matka merten tuolla puolen, koettuna vapautena ja aitona kokemuksena toimii maallisena aikuistumisriittinä reflektiivisen sekä mahdollisesti 'matkustelleen nuoren' identiteetin kehittämisessä. (Matthews 2008, 175.)

Nuoret matkaajat toimivat 'itsen' sekä 'toisen' vuorovaikutuksessa paikallisen ja globaalin välillä, etsien omaa tarkoitustaan elämässä. Matthewsin (2008, 175) mukaan useat tutkimukset ovat liittäneet turismin pyhiinvaellukseen. Se on liitetty myös rituaaliin sekä matkustamiseen identiteetinmuodostamiskokemuksena. Kun sosiokulttuuriset normit sekä vastuut, jotka ennen sanoittivat nuorten yksilöiden identiteetin kehitystä vähenevät, valinnoille sekä päätöksenteolle jää enemmän tilaa. Ristiriitaisesti epävarmuuden tunteet kasvavat joka tolalla, jolla on suoranainen yhteys identiteettien muodostamiseen aikakaudellamme. (Matthews 2008, 175.)

Manuel Castells (1996) kertoo, että

Identiteetistä on tulossa yksilön tarkoituksen pääoma ajanjaksolla, jossa yksilö hälventää itsensä sosiaalisista liikkeistä sekä konservatiivisista instituutioista. Ihmiset rakentavat tarkoituksensa

persoonansa kautta tekemisiensä sijasta. (Matthews 2008, 175–176.)

Roger Abrahams (1986) kertoo, että kokemuksesta on tullut pyhää sanaa sosiaalielämässä: aikuistumisriitit matkustamisena, joita pidetään epätavallisena ja harvinaisina ajanjaksoina kokemukselle, ovat sosiaalielämässä näennäisesti tärkeitä tiedon ja identiteetin rakennuskiviä. Reppumatkailu toimii siten nestemäisenä, vapautettuna paikkana mielelle, missä matkustus on välimaailmallinen aikuistumisriitti nuorelle. (Matthews 2008, 175-176.)

Matthewsin haastatteluissa nuoret mainitsivat tarpeen poistua tutusta ja tunnetusta maailmasta paremmin arvostaakseen itseään, mutta myös paetakseen sitoutumista, vastuuta ja sosiaalisia odotuksia. Ottaen vastaan reppureissailun joustavuuden, he kihlasivat itsensä individualistiseen, opportunistiseen, itsenäiseen elämään ”nauttimaan hetkistä”, jotta nuoruudesta saataisiin kaikki irti. (Matthews 2008, 180.)

Ohessa lainaus Matthewsinkin suorittamista haastatteluista nuorten matkustamista kohden:

Mielestäni nuoret näkevät matkailun tapana vapautua muotista, johon ovat tottuneet. Päästä pois perheeltä ja ystävistä kokeakseen jotain uutta. Mielestäni nuoret tykkäävät ajatella laatikon ulkopuolelta ja haluavat poistua mukavuusalueeltaan, jotta näkevät mitä he pystyvät ja eivät pysty tekemään. (Matthews 2008, 181.)

Charlotte Bühlerin mukaan ihmisen elämänkausiin kuuluu 15–25 vuotiaana kokeilevaa sekä etsivää itsenäisyyttä, mistä harrastematkailu voi muodostua yhdeksi toteuttamisen kanavaksi. Robert Havighurstin nuoruuden kehitystehtävien teorian mukaan nuoren on kehitettävä maailmankatsomus, arvomaailma sekä moraalit, joiden kautta ohjata elämäänsä, saavuttaa tunne-elämässä itsenäisyys vanhempiin ja muihin aikuisiin nähden sekä ottaa vastuuta taloudellisesti (Dunderfelt 1990, 35, 94.)

James Marcian nuoruusiän myöhäisvaiheessa identiteetin rakentamiseen kuuluvat kaksi käsitettä: ”identiteettikriisi”, jolloin nuoren täytyy analysoida syvästi elämäänsä, tulevaisuuttaan, vanhempien arvomaailmaa sekä etsiä tyy-

dyttäviä ratkaisuja omaan elämäänsä, sekä ”sitoutuminen”, jolloin nuoren täytyy sitoutua asettamiinsa uskomuksiin sekä tavoitteisiin. (Karrasch ym. 2011, 121.)

Viime vuosikymmeninä länsimaissa nuoruuden on katsottu pitkittyneen sekä alku- että loppupäästä. Nuoruuden sekä aikuisuuden alkamisen väliin on muodostunut ikävaihe, jota Jeffrey Arnett nimittää ”emerging adulthood”, aikuisuuteen siirtymisen ikävaiheeksi. Käsitteellä tarkoitetaan ikävaihetta, jolloin henkilö on täysi-ikäinen laillisesti, mutta ei toimi yhteiskunnassa täysipainoisen aikuisen henkilön roolissa. Nykyään on tyypillistä, että tämä siirtymävaihe voi jatkua jopa neljännelle kymmenykselle, kun ennen avioliitto ja vanhemmuus saapui elämään noin kahdenkymmenen vuoden iässä. (Karrasch ym. 2011, 129.) Amerikassa tätä elämänvaihetta eläviä kutsutaan ”twixtereiksi”, ’välissä oleviksi’. Käsitteeseen kuuluu vanhempiensa luona asuminen, erilaisten töiden kokeilu, koulutuspaikkojen sekä seurustelukumppaneiden vaihto. Minäkeskeisyys, epävakaus sekä muuttuvat elämäntilanteet kuuluvat saumattomasti twixterin elämään. Minäkeskeisyys johtunee suurien elämänpäätösten ratkaisuista, kuten ammatin sekä perheen perustamisen päätöksistä. Niinpä siirtymävaiheeseen kuuluu kokeilukulttuuri: kokeilut opiskelussa, työelämässä, ystävyys- sekä parisuhteissa. Kokeilut ovat luonteeltaan tavoitteellisia kestävien ratkaisujen sekä arvojen etsimistä. (Karrasch ym. 2011, 129.)

Reppureissaus sijoittuu elämässä yleensä kriisien ja siirtymien kanssa samaan aikaan. Suurin osa matkaajista sijoittuu 20–30 ikävuoden välille, jota voidaan pitää ikänä myöhäisnuoruuden ja nuoren aikuisuuden siirtymävuosina. Victor Turnerin (1973; 1978) muotoilema siirtymärituaali nousee tästä elämänmuutoksen ja reppureissaamisen yhteydestä. Reppureissulle lähteneen nuorison voidaan katsoa poistuvan normaalista elämästään, tehden eroa heidän itsensä ja perheidensä välille, astuen tuntemattomaan liminaaliin, rajattuun tapahtumaan ja tilanteeseen, ulkomailla. Heidän tulee kohdata itsensä ongelmanratkaisulla ja itsenäisillä päätöksillä ilman muita autoritaarisia päätöksentekijöitä elämässään. Onnistunut ongelmanratkaisu tuo varmuutta ja toimivaltaa hoitaa omia asioitaan elämässään autonomisesti. Tätä pidetään länsimaisessa kulttuurissa aikuisuuden merkinä, nuorten palatessa matkoiltaan aikuisempina. (Richards & Wilson 2004, 52.)

Reissaajat ovat hyvin egosentrisesti kiinnostuneet omasta huvistaan, nautinnostaan ja kokemuksistaan, vaikka he ovatkin suuresti laumaeläimiä ja helposti lähestyttävissä. Harjoitellessaan sosiaalisia taitojaan erilaisten tuntemattomien ihmisten kanssa ja ollessaan matkallaan liminaalisessa, rajallisessa tapahtumassa ja mielentilassa elämässään, estää se pitkäaikaisten syvien yhteyksien muodostamisen ja sosiaalisessa ryhmässä pysymisen. (Richards & Wilson 2004, 53.)

Lapsen ja vanhemman suhde länsimaisessa kulttuurissa eroaa heimo- tai muista perinteikkäämmistä kulttuureista aikuistumisriittien osalta: nuoret etsivät itselleen yhteiskunnassamme itsenäistymistä jo nuorella iällä, kokeillen aktiviteetteja, joista vanhemmat eivät tiedä, kuten huumausainekokeilut ja musiikin alakulttuurit. Reissuunlähtö voidaan siten nähdä aikuistumisriittimäisenä päätöksenä, jonka nuori päättää itse, usein vastoin vanhempien toiveita, toisin kuin esim. heimokulttuureissa, jossa aikuistumisriitti suoritetaan vanhempien täyden suostumuksen ja mukanaolon kautta.

Vapautensa ilmentäminen sekä uusien kokemusten kokeilu yli kotiooloissa luotujen arvojen ovat niitä tekijöitä, jotka luovat tai muokkaavat matkailijan identiteettiä. Tähän liittyvät niin maailmankuvan sekä yhteiskuntansa tarkastelu kuin opintojen, ammatin ja seksuaalisuuden uudelleenarviointikin. Moni reppureissaaja muodostaa postmodernin asenteen elämään länsimaisen sekä vaikkapa itämaisen kulttuurin välimaastosta. (Richards & Wilson 2004, 53–55.)

Dunderfelt (1990, 99) kertoo, että ”ruuminrakenteeltaan ja älyllisesti nuori ihminen on valmis maailmaan ja yhteiskunnalliseen toimintaan, mutta monet nuoret viettävät vielä vuosia ’vaellellen’”. He etsivät omaa paikkaansa yhteiskunnassa ja varsinkin omaa itseään: mitä todella haluavat ryhtyä tekemään. He matkustavat, kokeilevat työ- ja opiskelupaikkoja, haaveilevat kaukaisesta tulevaisuudesta etsien väylää sinne, liikkuen mitä erilaisimmissa ihmis- ja aateryhmissä.

3.5 Reppumatkailu ja kulttuurisymbolismi

James Cliffordin (1997) mukaan reppureissaajia löytyy kaikkialta maailmasta: pienistä kylistä ja suurmetropoleista konsanaan. Matkustaminen on hänen mukaansa keskeinen osa postmodernia liikkuvuuden maailmaa: yhteiskuntamme on muotoutumassa kärsimättömämmäksi ja liikkuvammaksi kontrastina kankeaan modernin elämän kaavaan. Hän näkee reppureissaajan yhtenä uuden maailman kulttuurisymbolina: arvovaltaisen rinkansa tai reppunsa lisäksi reppureissaaja on kulttuurinen sanansaattaja; kulttuurinsa lähetystyöntekijä. Tällaista paimentolaiselämää edesauttaa kansainvälisen matkailun saatavuus, hostellien lisääntyminen sekä työelämän ja elämäntapojen joustavuus. (Richards & Wilson 2004, 4-6.)

Richardsin ja Wilsonin (2004, 4–6) mukaan tarkoituksenhakuisuuden korostamisen moderneissa yhteiskunnissa voidaan nähdä edesauttavan erilaistamisen pyhiinvaelluskulttuuria, joka on työkalu yksilölle löytää jotain alkuvoimaista primitiivistä kulttuuria, jonka nyky-yhteiskunta on korvannut. Korvattu kulttuuri nousee vetovoimaisemmaksi turismille sekä erottuvaisuudelle: menneisyyden kulttuureita halutaan kokea ja nähdä ennen kuin se katoaa. Globalisaation nopeuttaessa kulttuurien syrjäyttämistä se myös nopeuttaa samalla yksilön mahdollisuutta kokea ne.

Reppureissaaja edustaa paimentolaiskulttuurinsa kautta ideologista matkailuihannetta modernin yhteiskunnan rajoituksista: globaali reissuniekka ylittää fyysisiä sekä kulttuurisia esteitä näennäisen helposti erilaistumisen tavoitteen, korostaen vastakohtaisuutta ”turistiin”, joka toimii modernin turismin rautaisessa häkissä. Monesti reppureissaajat näkevät matkustelunsa itsensä kehittämisen välineenä, millä he saavat näkökulmaa omaan yhteiskuntaansa sekä toisiin kulttuureihin. Tätä koettua tietoa voidaankin käyttää hyödyksi tulevaisuudessa – jos selviää reppureissaajana, selviää muistakin ongelmista, mitä elämä eteen asettaa. (Richards & Wilson 2004, 4-6.)

Reppureissaajat voivat kokea halua kohdata ’autenttista’ tai ’koskematonta’ vuoriheimolaisia tai saarien kalastajia, esittäen paljon kiinnostusta kohdata ’luonnollisen’ elämän esimerkkejä vastapainoksi moderniin, omaan kulttuuriinsa. Silloin he kuitenkin toimivat enemmänkin kuten eläintarhassa eivätkä

ihmiskontaktissa: matkailijat eivät samaistu näihin heidän elämäntavastaan eroaviin henkilöihin niinkään henkilöinä, vaan näyteikkunoistavat heidän elämäntyyliinsä, asettaen heidät jalustalle seurattaviksi kuin oikean elämän kulttuurimuseossa. (Richards & Wilson 2004, 97.)

Reppumatkaajat näkevät kokemuksensa paikallisten taksikuskien, hostelli-työntekijöiden, bussissa istuvien henkilöiden ja muiden reppureissaajien kanssa toiseuden kokemuksen kautta: he eivät koe kuuluvansa näiden ihmisten yhteiskuntaan kuten tuntevat kuuluvansa kotikulttuuriinsa. Esimerkkinä Garryn, 24, odotukset omalle matkalleen:

”Näin itseni Thaimaan pienessä kylässä oppimassa kieltä ja auttamassa kyläläisiä rakentamassa siltaa tai jotain sellaista.”

Reppureissaus itsessään mielletään kapitalismin vastaiseksi symboliksi ja elämän olennaisuuksiin keskittymiseksi. Esimerkiksi köyhyydestä ja vähävaraisuudesta matkan aikana muodostuu kulttuuripääomaa, jonka avulla yleensä länsimaiset matkailijat kokevat itsensä läheisemmäksi kehittyvien maiden ihmisten kanssa. (Richards & Wilson 2004, 104.)

Reppureissaajien erikoiset kokemukset eivät kuitenkaan ole välttämättä elämää vaarantavia, adrenaliinisia kokemuksia. Matkustelun jokapäiväinen arki, kuten uusien ruokien ja nähtävyyksien näkeminen on tarpeeksi uutta heille luomaan kokemuksen tunteen. ”Kaikesta tulee seikkailua”, kuten Susie, 21, kiteyttää. Seikkailunhaluun liittyy siis arkisten askareiden tekeminen uudessa ympäristössä (Richards & Wilson 2004, 108).

Reppureissaus turismin alakulttuurina nähtynä koostuu suurimmaksi osaksi tekijöiltään nuorista aikuistumisriitillään aikuisuuden sekä lapsuuden välimaastossa. Tutkimukset turismia kohden ovat kohdentuneet suurimmaksi osaksi ”aitouden” sosiaalisen konstruktion konseptiin, jossa jokainen matkaaja ensin luo sosiaalisista konstruktioista tavoitteen aikuistumisriittinään, jonka jälkeen se suoritetaan. (Shaffer 2010.)

3.6 Reppumatkailu ja yhteisöllisyys

Michael Maffesoli (1996) puhuu postmoderneista uusheimoista (neo-tribe). Uusheimoon ei sitouduta pysyvästi ja sitä pitää koossa yhdessä koetut ja jaetut elämykset. Nämä ”uusheimot” ovat elämäntapayhteisöjä, joihin halutaan kuulua niiden itsensä takia: yksilö on uusheimossa vain hetken, sitoutumatta, jatkaen matkaansa seuraavaan ryhmään, yksilöiden hetkelliseen kollektiiviin. Veijola (2005) kertoo, että yksilö voi kuulua moniin heimoihin sitoutumatta ensisijaisesti yhteen ryhmään, mikä johtaa uusheimojen häilyvyyteen. Sosiologi Arto Noro (1989) puhuu taas uusheimojen yhteisöjen ”kevyestä” yhteisöllisyydestä, liittäen nämä yhteisöt yhteiskunnan posttraditionaaliseen toimintakulttuuriin. (Koivisto 2007, 41.)

Tällaisten matkalaisten, ”turistien”, yhteisö ei ole sitova. Se syntyy hetkittäisestä läsnäolosta, yhdessä ”vierekkäin” toimimisesta ja toiminnasta, jossa nämä henkilöt ovat mukana. Mukaan voi liittyä milloin tahansa, mutta ihmisten poistuminen yhteisöstä tapahtuu yhtä nopeasti. Saapumiseen tai lähtemiseen ei liity velvollisuuksia ja mikäli yhdessäolo vaatii ponnisteluja, on sallittua jatkaa matkaansa yksin. (Koivisto 2007, 50.)

Pennington (2002, 83) puhuu ryhmän jäseniä yhdistävästä ”liimasta”, koheesiosta. Koheesio viittaa siihen, miten paljon ryhmän jäsenet tuntevat kiintymystä toisiinsa sekä miten he hyväksyvät ryhmän saavutettavat tavoitteet.

Reppumatkailu on yksilöiden harrastus. Koska se on harrastus, siihen tulee liittyä kulttuuri: käyttäytymistapa, ideologia tai muu ajatus, joka yhdistää kulttuurin jäsenet toisiinsa. Nuorisoon kohdistuvassa tutkimuksessa alakulttuurilla viitataan ”todellisiin yhteisöihin” ja rajattuihin nuorisoryhmiin. Harrastus voi kuitenkin liittää yksilöt osaksi laajempaa yhteisöä: alakulttuuria, jonka toimijat tiedetään, muttei välttämättä koskaan tavata, kuten nuorten reppureissausharrastuksessa. Nuorten alakulttuureja ja niiden yhteisöjä pidetään kuitenkin suhteellisen pysyvinä yhteenliittyminä, joiden toiminta on häilyvää. (Koivisto 2007, 42.)

Brown on tutkinut amerikkalaisten vapaaehtoistyöntekijöiden kokemuksia vapaaehtoismatkailusta neljän teeman kautta: kulttuurisen sisäänastumisen, ta-

kaisin antamisen, toveruuden haun sekä koulutuksen ja verkostoitumisen tavoitteiden kautta. 30 hengen kohderyhmää haastateltiin syväluotaavin haastatteluin, joiden tuloksena monet haastateltavat sekä otantaryhmät yhtyivät mielipiteeseen, että samanmielisten henkilöiden kanssa matkustaminen sekä ystävyksien luonti nostattivat matkan arvoa sekä nautintoa. (Brown 2005, 488-489.)

Penningtonin mukaan (Pennington 2002, 14–15) Napier ja Gershenfeld (1999) kertovat tärkeimmiksi syiksi liittyä ryhmiin turvallisuuden, tiedon saamisen ja jakamisen, itsetunnon kohentumisen, sosiaalisten tarpeiden tyydyttämisen sekä tiettyjen päämäärien sekä tavoitteiden edistämisen. Ryhmään liittyminen voi kasvattaa itsetuntoa ja mahdollisuutta jakaa epäilyksiä omista mahdollisuuksistaan sekä samalla huomata, että epäilykset ovatkin yhteisiä kaikille ryhmän jäsenille. Tämä vakuuttaa jäsenen siitä, että hän ei ole yksin, lisäten turvallisuuden tunnetta.

Sosiaalisesti reppureissaajien koetaan tulevan toimeen muiden reissaajien kanssa. Sosiaaliset kontaktit ja matkailun tuoma vapaus auttavat myös kehittämään itseään, kehittäen itsetuntoa. (Richards & Wilson 2004, 35–36.)

Hannamin ja Teljevicin kirjassa selvitettiin mitkä yksittäiset tekijät vaikuttivat eniten reppureissaajien majapaikan valintaan: hinnan (28,3%) ja sijainnin (24,8%) kanssa miltei tasaisena majapaikkapäätöksen yksittäisenä vaikuttajana nähtiin muiden reppureissaajien suositukset (25,6%), jota voidaan pitää yhtenä mittarina muiden reppumatkailijoiden suositusten arvostuksesta. (Hämäläinen 2013, 18.)

3.7 Reppumatkailun piirteitä

Welk (2004) kertoo, että reppureissaajien ideologiasta matkustettaessa on esitetty 5 erilaista pilaria: matkustaminen pienellä budjetilla, erilaisten ihmisten tapaaminen, olla vapaana, olla itsenäinen ja avoin, omien reissujen organisointi sekä matkustaminen niin pitkään kuin mahdollista. (Leppälä 2014, 8.) Bradt (1995) taas on koonnut viisi omaa reppureissaajan ideologian tukipilariin, jossa voidaan nähdä yhtymäkohtia Welkin teoriaan: vähäkustanteisuus ja

vain välttämättömyyksissä pysyminen, minimalismi; uusien ihmisten tapaaminen; vapauden tunne ja vapaus itsessään; matkustus yksilöllisyyttä korostavana tapahtumana elämässä ja matkustaminen niin pitkään kuin mahdollista. (Richards & Wilson 2004, 80.)

Vapauden tunteeseen liittyy tunne siitä, että on jättänyt jotain tuttua taakseen kohdatakse jotain uutta matkalla. Reppureissaaja haluaa kokea jotain ainutlaatuista kokemusta: jotain sellaista, mikä nostaisi hänet massojen yläpuolelle, kasvattaen omaa yksilöllistä kulttuuripääomaansa. Paras tapa tähän on vierailulla erikoisissa paikoissa, missä useimmat eivät ole käyneet. (Richards & Wilson 2004, 81.)

Csikszentmihályi kirjoittaa flow:sta, optimaalisesta kokemuksesta sarjana toimintoja, jotka on suunniteltu edistämään optimaalista kokemusta. Optimaalisen kokemuksen sääntöihin kuuluu tavoitteellisuus, edellytyksenä taitojen oppiminen, palautteen mahdollisuus sekä mahdollisuus kontrolloida tilannetta. Keskittyminen ja paneutuminen mahdollistuvat, koska toiminta erottuu mahdollisimman paljon arjesta, olemassaolon nk. ”ensisijaisesta todellisuudesta”: urheilulajien osanottajat pukeutuvat katsetta vangitseviin univormuihin ja astuvat mielessään erilliselle alueelleen, jolla he ovat väliaikaisesti erillään tavallisuudesta. Tapahtuman ajan urheilijat eivät toimi terveen järjen ehdoilla vaan keskittyvät ikiomaan todellisuuteensa. (Csikszentmihalyi 1990, 114.)

Näen nuorten reppureissaamisessa yhtymäkohtia näihin flow-kokemuksen sääntöihin: tavoitteellisena toimintana on kokea maailmaa; vaikkapa uuden kielen oppiminen uutena taitona, suora, luonnollinen palaute kanssaeläjiltä ja -kulkijoilta sekä mahdollisuus lopettaa leikki kesken ja palata kotiin. Matkustajan ottaessa reppunsa selkään hän voisi siis astua irti olemassaolon ensisijaisesta todellisuudesta ja päästä mielessään erilliselle alueelle, jossa hän on erillään arjesta. Nämä kaikki antavat kuvan reppureissaamisesta nuorelle pitkäaikaisena flow-kokemuksena.

Matkustellessa oma alueidentiteetti, kuten pohjoismaalaisuus tai suomalaisuus voi muuttua. Tähän liittyy käsitys omasta kodista ja siitä, mihin kuuluu. Kodin käsite onkin tosiasiaassa ainutkertainen kokemuksen tulkinta ympäristöstä, jonka maantieteelliset rajat voivat olla häilyvät. Ihmisellä voi olla monta

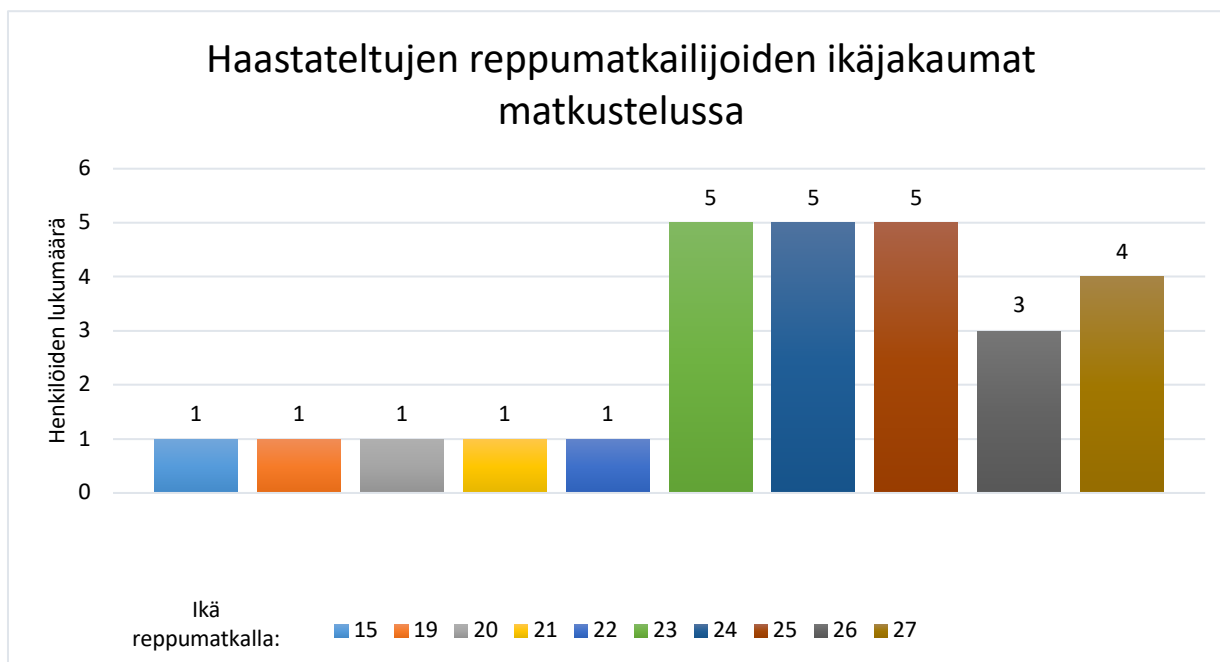
kotia: siirtolaistutkimuksissa tämä onkin jo todettu ja massamuuttajille ilmiö on hyvinkin todellinen. Sen määrittäminen muuttuu elämäntilanteiden mukaan ja monipaikkainen kotiseutu voi ulottua toiselle mantereelle asti. Paimentolaisten keskuudessa kodin käsite voi olla hämmästyttävän laaja; ratkaisevinta näyttää olevan se, mielletäänkö paikka omaksi ja kotoisaksi. Kodin käsitteeseen liittyy myös alueidentiteetti, joka voi olla laajakin alue kuten eurooppalaisuus. (Riukulehto 2013, 327–332.)

Yksilön alueidentiteettien mahdollisesti muuttuessa, Peter Welk kirjoittaa globalisaation olevan päiviemme hallitseva voima. Maailman demokratisaation kautta saamme mahdollisuuden kommunikoida ja olla yhteydessä miltei aina saatavana olevien tietoverkkojen, televisiolähetysten ja matkustelun kautta. Lyhyesti: luomme itsellemme globaaleja identiteettejä. Siten irrouttaudumme paikallisympäristöstämme globaaliin käsitteistöön, samalla kuuluu yhteisöön, joka tuntuu meille kodilta. (Welk 2004, 77–78.)

4 TUTKIMUKSEN TOTEUTUS

4.1 Tutkimuksen kohde

Kahdestatoista haastatellusta kaksi reppumatkailua on tapahtunut alle 20-vuotiaana (taulukko 1). Kuten taulukosta tulee ilmi, eniten haastateltavat matkustivat 23–25-vuotiaana. Huomioitavaa on, että henkilöt ovat voineet tehdä monta matkaa. Haastateltaviksi kohdistuivat 12 nuorta, joista nuorin oli 15-vuotiaana reppumatkallaan ja vanhin 27-vuotiaana.

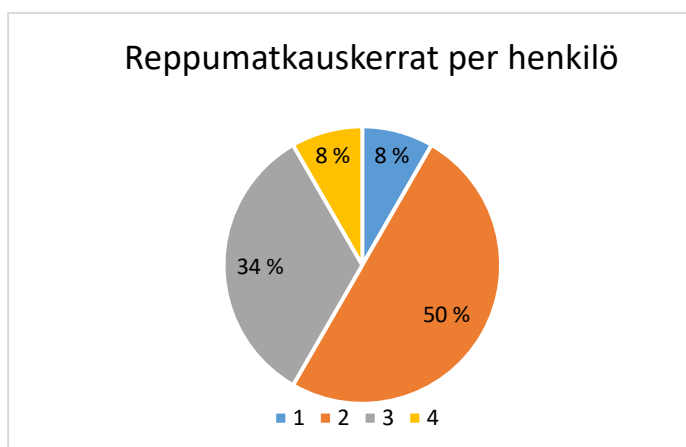

Taulukko 1. Haastateltujen reppumatkailijoiden ikäjakaumat matkustelussa.

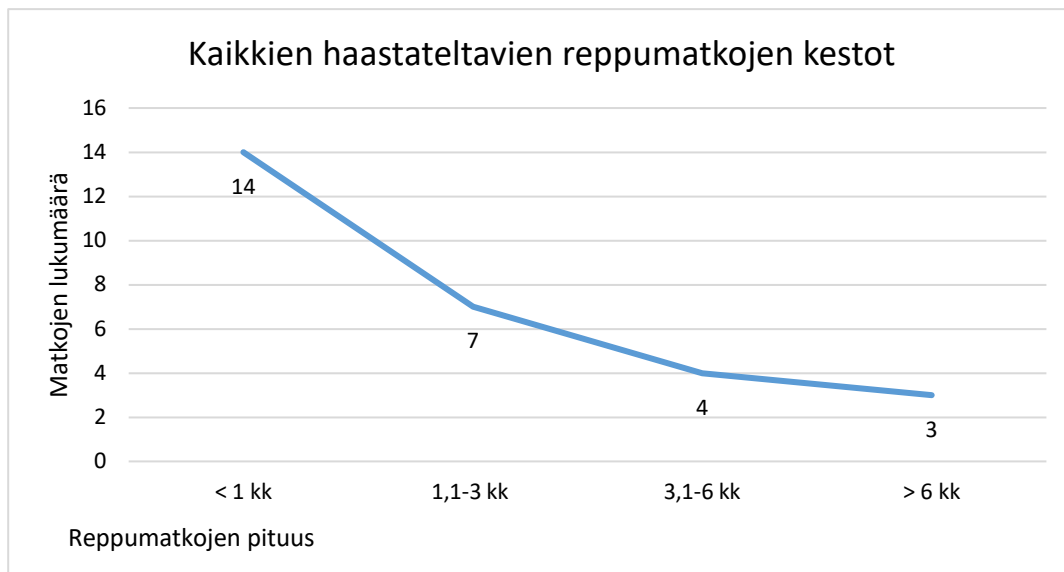
4.2 Haastateltavien profiili

Suosituin kertamäärä reppumatkailulle oli kaksi kertaa (taulukko 2). Suosituin pituus reppumatkalle oli alle yhden kuukauden (taulukko 3). Bali, muu Indonesia sekä Thaimaa olivat ne alueet, joilla haastateltavat kävivät eniten (taulukko 4 ja 5).

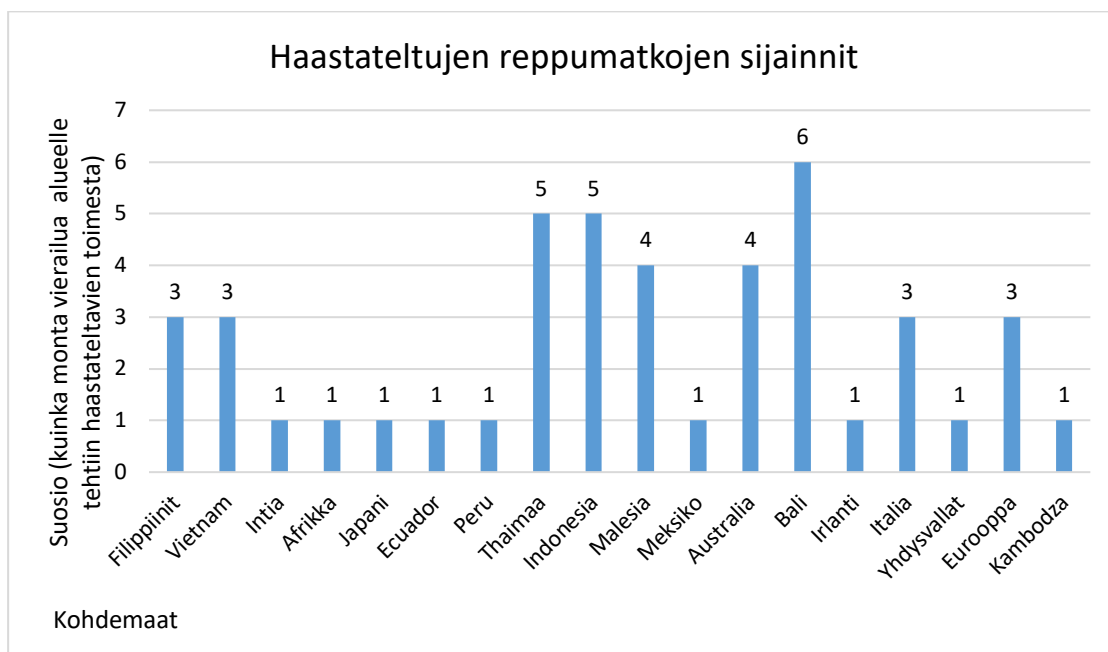
Seuraavissa luvuissa, joissa lainataan haastateltavia, luokittelu toimii aakkosittain siten, että jokainen haastateltava on aakkosten eri kirjain.

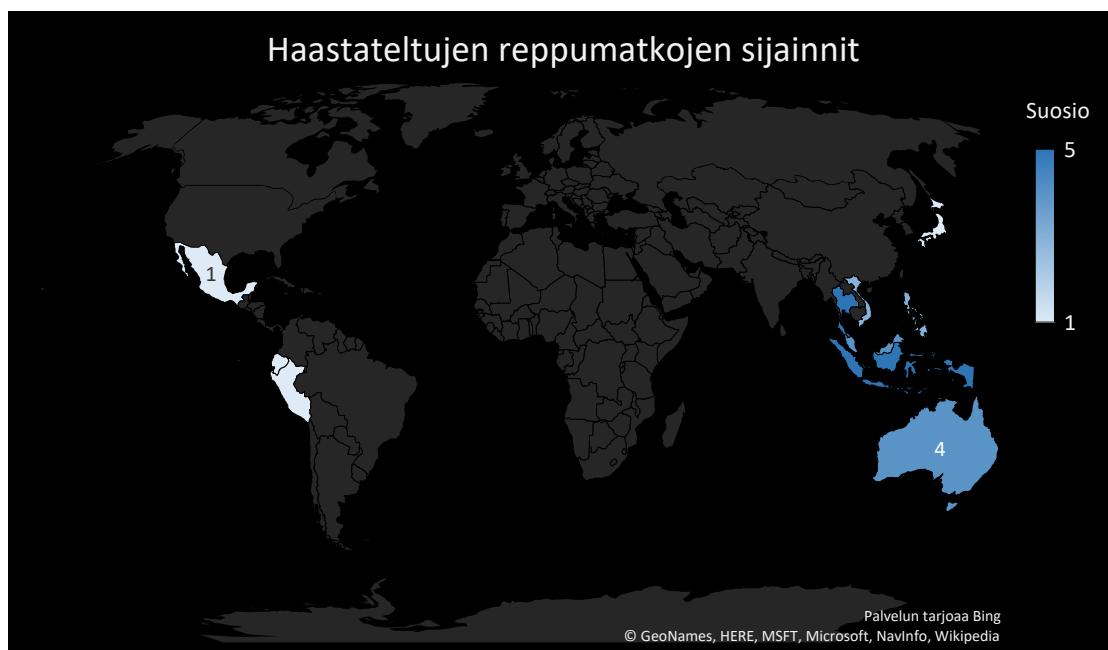
Taulukko 2. Reppumatkauskerrat per henkilö.

Taulukko 3. Haastateltavien reppumatkojen kestot.

Taulukko 4. Haastateltujen reppumatkojen sijainnit.

Taulukko 5. Haastateltujen reppumatkojen sijainnit suosion mukaan kartalla.

4.3 Haastattelu tutkimusmenetelmänä

Tutkimuskysymyksinä opinnäytetyössä toimivat kaksi kysymystä:

Mikä motivoi nuorta lähtemään reppumatkailemaan?

Miten reppumatkailu jäsentyy nuoren kokemuksena?

Opinnäytetyö on kvalitatiivinen, laadullinen tutkimus ja aineistonkeruumenetelmänä on käytetty teemahaastattelua ja puolistrukturoitua haastattelurunkoa (Liite 1). Päädyin laadulliseen tutkimusotteeseen sen mahdollisuuksista päästä lähemmäksi ihmisen kokemusta ja sen vuorovaikutuksen joustavuuden ja inhimillisen keskustelumahdollisuuden vuoksi, jotka mahdollistavat lisäkysymykset sekä ei-kielellisten vihjeiden huomioinnin. (Penttinen 2018.) Lisäksi metodi antaa mahdollisuuden haastateltavalle kertoa sekä jäsentää kokeensa haastattelutilanteessa. Laadullisen tutkimuksen tavoitteena oleva kontekstin ymmärrys, haastateltavan näkökulman avaaminen sekä tapahtumien tulkinnan ymmärrys saavutetaan ihmisten omien kuvauksien kautta (Hirsjärvi & Hurme 2000, 22; Vilka 2015, 118).

Laadullisessa tutkimusmenetelmässä merkitysten maailmaa saadaan tarkasteltua parhaiten ihmistenvälisellä vuorovaikutuksella ja dialogilla. Niistä nousevat merkitykset ilmenevät merkityskokonaisuuksina, ajatuksina ja toimintoina.

Nämä merkitykset saavat merkityksensä kokemuksistamme, jotka ovat alati muutoksen alla. (Varto 1992, 23–24.)

Haastattelu oli sopiva valinta, sillä haastatteluun yksityiskohtainen kokemustieto lainauksin, jatkokysymyksiin sekä keskustelulle ominaisen matalan kynnyksen vuorovaikutuksin saatiin avattua haastatteluun.

Puusan ja Juutin (2011) mukaan teemahaastattelu voidaan nähdä sen oletuksen kautta, että yksilön ajatukset, kokemukset ja uskomukset voidaan tutkia haastattelun avulla, jolloin painopisteenä on haastateltavien subjektiivinen käsitys. (Puusa & Juuti 2011, 81.)

Tutkittavat valittiin 13–29-vuotiaiden joukosta vaatimuksenaan reppumatkailutaustaa. Valinta eteni lumipallomenetelmänä, jolloin haastateltavilta kysyttiin niiden reppumatkaajien yhteystietoja, jotka voisivat olla kiinnostuneita tulemaan haastateltavaksi tutkimukseen. Lumipallomenetelmä saa nimensä lumipallon lailla kasvavasta haastateltavien määrästä, joka nousee jokaisen uuden nimetyn haastateltavan kautta (Näpärä, 2018).

4.4 Aineistoin keruu ja käsittely

Haastattelurunko (Liite 1) laadittiin reppumatkailusta jo luetun teorian mukaan ja jota sittemmin paranneltiin vastamaan aineistosta nousseihin teemoihin ja huomioihin. Aineisto kerättiin haastateltavien internet-mahdollisuuksien mukaan videolle käyttäen ruututallennusta tietokonein, jolloin videopuhelu soitettiin käyttäen videopuheluohjelmaa tai äänitteelle puheluin, mikäli videopuhelumahdollisuus ei onnistunut. Haastattelut kestivät keskimäärin tunnin. Haastateltavilta saatu aineisto oli sujuvaa jakaa haastattelurungossa esitettyihin aiheisiin, jonka jälkeen kävin läpi aiheittain jokaisen haastateltavan vastaukset. Litterointi suoritettiin kirjoittaen esiin lainauksia sekä aiheiden käsittelyyn sopivia vastauksia; opinnäytetyössä on käytetty sanantarkkaa litterointia haastateltavien kokemusten kerronnassa, jotta saatu tieto olisi mahdollisimman tarkkaa. Litteroinnin jälkeen purin aineiston osiin ja aineistoin sisällönanalyysimenetelmänä käytin teemoittelua, jossa haastattelurungosta saadut kysymykset ja siten teemat toimivat hyvin jaksottamaan materiaalia. Aineistolähtöisen teemoittelun jälkeen yhdistin lukemaani kirjoituksia aineistoon, huomioiden eroja

sekä yhtäläisyyksiä teoriataustan sekä haastatteluaineiston välillä. Perehdyin uudestaan tutkimuksiin ja täytin haastatteluissa nousseita uusia teemoja teorioin ja tutkimuksiin.

4.5 Aineistoanalyysi

Havaintojen pelkistämisessä voidaan erotella kolme osaa: aineiston tarkastelu vain teoreettismetodologisesta näkökulmasta, aineistoa huomioitaessa vain teoreettisen taustan kautta tai vain kysymyksenasettelun kannalta olennaisiin asioihin. Analysoitava aineisto saadaan siten kavennettua. (Alasuutari 2011, 40.)

Laadullisen tutkimusprosessin alussa on päätettävä teorian merkitys suhteessa tutkimukseen; tutkimusaineiston analyysiä voidaan toteuttaa teorialähtöisesti, aineistolähtöisesti tai teoriasidonnaisesti. Teorialähtöisessä analyysitavassa analyysi perustuu jo olemassa olevaan teoriaan tai malliin. Toinen termi analyysitavalle on deduktiivinen analyysi, jossa edetään 'ylhäältä alas', isosta pieneen ja yleisestä yksityiseen. Aineistolähtöisessä analyysitavassa teoria rakentuu aineisto lähtökohtanaan; puhutaan induktiivisesta päättelystä, 'alhaalta ylös', pienestä isoon, jossa edetään yksittäisestä yleiseen. Kolmantena vaihtoehtona on teoriasidonnainen analyysitapa, joka on teoria- ja aineistolähtöisen tutkimuksen välimaastossa. Teoriasidonnaisessa analyysissä aineiston analyysi ei perustu teoriaan, mutta se ovat havaittavissa. (Saaranen-Kauppinen & Puusniekka 2006.) Tässä opinnäytetyössä haastateltavien vastauksia valotetaan induktiivisesti, yksittäisestä yleiseen teorian avulla; teoriaa hyödynnetään tarkastelemalla aineistosta tehtyjen löydösten kautta löydön yleisyyttä.

5 TUTKIMUSTULOKSET

5.1 Matkaajan motiivit matkustelulle

Haastatellessa 12 reppumatkaajaa heidän motiiveistaan matkustelulle ja mitä he kokevat sinä voimana, joka lähettää heidät matkaan, mainittiin vastauksissa kiinnostus muita kulttuureja kohtaan tai niiden erilaisuus, outous ja ek-

soottisuus motivoivina tekijöinä matkaamiselle kuuden henkilön toimesta. Kysyttäessä ”Mikä sinua motivoi lähtemään maailmalle?” eräät haastateltavat vastasivat:

Kokemus maailmankansalaisuudesta – et mä oon asunu lapsena ulkomailla ja käyny kansainvälistä koulua nii iha vaa semmone niinku – tavallaan – kokemus siitä, että se on oikeus, mikä kuuluu mulle. Semmonen niinku oikeus mikä mulla on. Siihen kuuluu sellanen vetovoima – et tuntee sellast vetoa, että lähtee maailmalle eri paikkoihin ja sit semmonen et jotenkin mä koen et se o mun oikeus, että tällasta multa vähä niinku odotetaan tai sitte että tällasta mä odotan iteltäni, että mun kuuluukin olla yhteydessä eri maailmankolkiin. (A, 26-vuotias haastateltava.)

Tämä haastateltava kertoi vanhempiansa kannustaneen kansainvälisyyteen, jolloin hän on kasvanut siihen, että se on jotain, mitä häneltä odotetaan ja mitä hän on alkanut odottamaan itseltään. Maailmankansalaisuuden kokemuksen kautta haastateltavan identiteetti ja ymmärrys itsestään kehittyi kosmopoliittiseen orientaatioon elämäkatsomuksena yli valti rajojen, johon kuuluvat valmiudet kohdata erilaisuutta sekä eläytyä ja asennoitua toiseuden kokemuksiin (Hannerz 1990, Leppäahon mukaan; Robertson 1992, Leppäahon mukaan.)

Osittain myös tietty taustasta – sillee kun että on asunut Thaimaassa sen 14 vuotta suunnilleen ja sitte muuttanut edestakas Suome ja Thaimaan välissä. Asuntoa oon muun muuassa vaihtanut 30 kertaa elämässä ja 10 kaupungissa elänyt nii ehkä siin o sitte semmonen jatkumo vähän tai semmonen luonnollinen tapa ainakin. Oppiminen kulttuureista, ihmisistä ja itsestään on ollut semmosii asioita. (mitkä motivoivat matkustamaan). Sit viel ku valokuvaaminen kiinnostaa ni se o loistava mahdollisuus siihe. (B, 29-vuotias haastateltava.)

Sit sellaset konkreettiset maalliset hyödykkeet vaikka että täl reissulla vaikka että tää kaakao et kiinnostaa saada konkreettinen käsitys siitä miten kaakao kasvaa. Intiassa kiiinnosti saada se yhteys siihen joogaan. Joogaan jotenki et mistä se tulee ja miksi se tulee ja minkälaises ympäristös se on muodostunu ja syntyny ja miten käsittää paremmin sitä filosofiaa siin taustalla. Siel Afrikassa taas oli sit semmonen konkreettinen pelko mustia ihmisiä kohtaan että mä halusin niinku päästä siit yli et koin tummaihoiset miehet pelottaviksi ja sit mä ajattelin et täytyy nytte ottaa härkää sarvista ja lähteä sinne mis niitä on. (A, 26-vuotias haastateltava.)

Mikäli matkustusmotiivina toimii kokemuksellinen oppiminen, kuten näillä haastateltavilla voidaan nähdä olevan, matkustelut muuttuvat matkailusta aktiiviseksi valinnaksi matkata uudelle alueelle itsessään, mahdollistaen toiseuden kokemusten kautta erilaisempia kokemuksia. (Matthews 2002, 181–182.)

Kotoa matkustamaan lähteminen selkeine oppimispäämäärineen voidaan nähdä olevan yhteydessä Turnernin kirjoituksiin matkaamisen kokemisena arjen ja normaalin elämän ”ulkopuolella” (Turner 1969; 1982; 1986b, Matthews 2008, 175-176 mukaan). Abrahams ja Matthews ovat kirjoittaneet samankaltaisista tutkimustuloksista. (Richards & Wilson 2004, 52; Matthews 2008, 180.)

Kysyttäessä motiiveja matkailulle yksi haastateltavista vastasi:

Mä oon aina ollut kiinnostunut uusista kulttuureista. Eli itekki koen, että ku mä kuulun Suomessa tämmösee tietynlaisee vähemmistöön (juutalaisuus) ni sen myötä mä uskon et mä oon kiinnostunut viel enemmän sitte – en nyt sano kaikenmaailman vähemmistöistä – mut niinku ehkä enemmän vaan kiinnostunu uusist kulttuureist koska itekki kokee, että on tällasesta pienestä omasta kommuunista ja sitä kautta sitte on vaan halunnu nähä minkälaista maailmalla on. Ensinnäkin just et minkälaisii kulttuureit, minkälaisii paikkoja ylipäätää et esim. nää luonnonkohteet on alkanu enemmän kiinnostaa et teini-ikäisenä enemmän kiinnosti shop-pailu ja tommoset mut nyt on kans semmoset erilaiset luontokohteet. Ja myös semmone et reissussa mä aina opin itsestäni kaikkee uutta et aina niinku reissussa oleminen on opettavaista. Et sen takia ylipäätään hakeudun yleensä reissunpäälle. (C, 26-vuotias haastateltava.)

Haastateltavan näkemykset matkailussa itsensä oppimisesta voidaan nähdä yhteyksiä Matthews 2008:n kirjoituksiin nuorten motivaatiosta matkustaa kokemuksellisen oppimisen näkökulmasta sekä Desforgesin ja Elsrudin näkemyksiin matkustamisesta rituaalina sekä identiteetinmuodostamiskokemuksena (Desforges 1998; Elsrud 2001; Matthews 2008, 175-176 mukaan.) Cohenin ja Graburnin kirjoitukset turismista modernina pyhiinvaelluksena sekä Abrahamsin kirjoitukset aikuistumisriiteistä identiteetin rakennuskivinä voidaan nähdä myös motivaattoreina matkustelulle itsensä kehittämisenä ja itsestään oppimisena. Myös Castells on kirjoittanut identiteetin rakentamisesta nyky-yksilön tarkoituksena elämässä, jolloin yksilöt yksilöllistävät, individualisoivat, itseään pois vanhoillisista sosiaalisista liikkeistä. (Matthews 2008, 175-176 mukaan.)

Mä olin kyllästynyt Suomeen. Ja sit mu äiti ylytti mua lähtee ja halusin jonnekin lämpimään. Yks ilta kaverin kanssa juotiin viiniä ja pikku hiprakassa tajuttiin että ei hemmetti, että kohta täytyy palata takas töihin ja alkaa tulla syksy ni päätettiin siin sitte sellaisessa pikkukännissä, että lähetään ausseihin. (D, 24-vuotias haastateltava.)

Mulla on semmonen et kaipaen arjesta pakokeinoo et joskus on pakko päästä pois – sen ei tartte olla pitkä aika et ihan pari päivääki riittää, mut sit kyl huomaa et on kyl tosi kiva palata kotiinki. Siitä tarttee muistutuksen itselleen et miks elämä on hyvää. Pitää lähteä kauas et näkee lähelle. (E, 24-vuotias haastateltava.)

Freesiytyminen ulkomailla, jossakin muualla – perspektiivipäivitys. No siis ehdottomasti se, että halua nähdä uusia paikkoja ja uusia ihmisiä. Mua kiinnostaa hirveesti erilaiset kulttuurit ja nähdä et miten ihmiset elää muualla niin se on sellanen suuri motivaattori. (E, 24-vuotias haastateltava.)

Kyllä se on toi halu mikä on jääny niinkun vanhempien kautta kun niitten kaa ollaan reissussa oltu. Ku näkee niin paljon kaikkea erilaista mitä Suomessa ei pääse näkee. Kulttuuri ainaki itelle tuolla Aasiassa päin niin on jotenkin mielenkiintosta ja ihmiset siel on niin ystävällisiä ja totta kai se aurinko ja lämpö tekee suuren vaikutuksen kans. Pimeys, mikä täällä Suomessa alkaa aina tossa syksyllä ni se pistää kyllä tympiin aika paljon. Sitä miettii et jos sitä jonneki lämpimään lähtis taas. Se on se irtiotto tästä arjesta – tommonen kliseinen – mutta se on toimivaks todettu. (E, 24-vuotias haastateltava.)

Viidelle nuorelle 12:sta reissumotivaatio on noussut negatiiviseksi koetun arjen kautta; haastateltavien mainitut toiveet päästä pois Suomesta ja arjesta voidaan nähdä liitoksina Matthews'n teorioihin reppumatkustelusta pakoväli-
neenä sosiaalisille odotuksille, sitoutumiselle sekä vastuille (Matthews 2002, 181–182). Siten ”freesiytymisen” ja irtiotto voidaan nähdä vapauden tunteen kaipuuna; vapauden tunteen kerrotaankin voivan olla suurin vetovoima matkailuun (Richards & Wilson 2004, 5).

5.1.1 Odotukset matkalle

Matkaajaa voivat motivoida reissuunlähdössä odotukset matkasta. Suurimmalla osalla ei kuitenkaan ollut odotuksia matkalle – suunnittelematonta ajanviettoa ja sen kautta tuleva kasvu ihmisenä ja uudet kokemukset jännityksi-
neen ja sattumuksineen sekä avomin mielin matkaaminen olivat toistuvia teemoja kaikkien 12 haastateltavan haastatteluissa. Richardsin ja Wilsonin (2004,

25) kirjoituksissa esiin otetut matkustelun perusmotiiveihin kuuluvat tutkimisen ja jännityksen toiveet nousivat myös opinnäytetyössä haastatelluilla matkajilla teemoiksi (Richards & Wilson 2004, 25).

Ei mulla ollut sen suurempii odotuksii – se kun pääsi kavereitten kaa reissuun ni se oli jo niinku se juttu. Aika takki auki me kyl lähettii sinne sillo. Odotukset oli aikalail semmost et meil on hauskaa yhdessä. (D, 26-vuotias haastateltava)

Sillon ku mä sinne lähin ni mä kuvittelin et mä asun jossai pienes rantakaupungis ja oon tyyliin baaris töis ja sit mä vaa surffaa. Lopulta kahden vuoden aikana mä en sit menny kertaakaan surffaa. (F, 24-vuotias haastateltava)

Ootin ehkä sellasta niinkun askelmaa syvään aikuisuteen ja semmosee viisauteen. Koin sen niinkun kaiken semmosen kaiken tiedon ja kulttuurin alkuperäkehtona ja mulla oli tosi kova innostus olla semmoisessa paikassa missä kulttuuria on ollut olemassa jo niin pitkään ja et joogan ja meditaation juuret on niinku sieltäpäin monien historioitsijoiden mukaan. Mä koin astuvani siellä syvän viisauden pariin. (A, 26-vuotias haastateltava)

Haastateltavien mainitut mielikuvat matkoilleen voidaan nähdä Richardsin ja Wilsonin (2004, 97, 104) kirjoitusten valossa toiveena kokea jotain modernin elämänsä vastapainoksi, näyteikkunoistaen samalla paikallista kulttuuria, asettaen kulttuurin jalustalle oikean elämän kulttuurimuseossa. Samalla joogan ja meditaation harrastamiseen niiden alkuperäisalueillaan liitetään jotain aitoa ja luonnollista, muodostaen kulttuuripääomaa, jonka avulla matkalainen voi kokea läheisempää yhteyttä paikallisväestön kanssa. (Richards & Wilson 2004, 97, 104.)

5.1.2 Matkan odotusten realiteetit

Kahdeksan haastateltavaa 12:sta kertoivat etteivät odottaneet tiettyjä kokemuksia, jokaisen mainiten matkan sisältävän jotain yllätyksellistä. Neljä jäljelle jäänyttä mainitsivat odottavansa tiettyä asiaa, mutteivät asettaneet odotuksia suuremmin. Kahdeksan odotuksetta olevaa haastateltavaa kertoivat kokeneensa heittäytymisen ja uskaltamisen tunteita – vaikka odotuksia ei monen mielestä ollut lähtiessä matkalle, kertoivat haastateltavat odotuksiensa täyttyneen ja saaneen irti sellaista, mitä eivät olleet odottaneet matkan jälkeen. Loivatko reissaajat siis merkityksiä reppureissuilleen matkan jälkeen siten, miten se parhaiten heidän senhetkiseen elämänjaksoonsa sopii?

Odotukset ei oikeen muuttunut missään vaihees koska niitä ei ollut. Siltä pohjalta lähetettiin että haluttiin irti oravanpyörästä. (E, 24-vuotias haastateltava).

Eka kerta ku lähti poies äidin luota asumasta joten oli tosi innois saa siitä, et sai olla yksin ja olla itsenäinen että siit tulee tosi kivaa ku lähtee kahde kaverin kaa. Mut sit siel alko taajuunaa ku oli hirveästi ihmissuhdeongelmia ja vuoristorataa ja muuta et siinä ta jus et ei reissaus oo mitään ihan vaan koko ajan hauskaa. (G, 21-vuotias haastateltava)

Ekaks se oli semmost et sit meni vaa ja sit näki. Se oli tosi paljo sellasta että eli vähä niiku linssin läpi sitä koko hommaa. Että tota “Miss on Buddha-temppele mist sais hyvää materiaali” et kuha vaa kerkee mahdollisimma monee paikkaa ja ehtii näkee mahdollisimma paljo kaikkee ja sillai että taidettii olla iha muutama viikko ja täyty saada – jotenki täyty vaa puskee paljo tavaraa eteepäi et sais mahdollisimma paljo kameralle. Mutta sitte – sit se oli iha yhtäkkiä Malesiassa ku mä muistan että siellä tajus että kun alko oikeesti juttelee ihmisten kaa sillai kunnolla niinku just hostelleissa ni se jotenki iha radikaalisti muuttu et sitä ei halunnu enää yhtää niinku ottaa mitään kuvia – sit se kääntö niin et se matkustaminen oli se juttu kaikki se, mitä siellä näkee. Ni se oli aika iso juttu tajuta. Et sitä on vaan niinku et “tänää täytyy herätä koska täytyy tehdä tää juttu ja sit täytyy tehdä tää juttu” – vähä semmosta – oravanpyörä-meininkii. Mut sitte just siel Malesiassa keskellä sademetsää sen tajus kun se luonto oli nii lähellä ja ne kaikki ihmiset ja paikat kaikki eli siinä hetkes ja ihmetteli. Oli tosi radikaali ku näki turistei ja oli puhelin kädessä jokapaikassa ja kuvaa. Sit vast jotenki tajus sen et mitä se on se reppureissaaminen ku ei oo mitää elektroniikkaa mukana, vaa pelaa ihmiste kaa lautapelei ja juttelee niitte kans ja kuuntelee niitte mielipiteit ja tajuu et ei vitsi et täähä on siistii. Sitte vast tajus et mitä se niinku on. (H, 22-vuotias haastateltava)

Viimeisessä lainauksessa nähtävä videomateriaalin hamstraaminen ja matkablogin ylläpito kontrastina lautapeleihin ja ihmisten kanssa keskusteleminen voidaan nähdä modernin elämän ja reppureissauksen luonnollisempien aspektien vastakohtina: luopumalla ainaisesta matkan dokumentoinnista haastateltavan voidaan katsoa siirtyneen paikallisen kulttuurin näyteikkunointamisesta ihmisläheisempään matkailutyylisiin. (Richards & Wilson 2004, 97.)

5.1.3 Matkustamishalun syttyminen

Elämän kriisiajat: parisuhteiden kriisit, läheisen kuolema tai mielenterveyden kriisit sekä muutoksenhalut mainittiin yhdeksän haastateltavan syinä matkustelulle.

Se oli semmonen tarve itsenäistyy, tarve erottautuu täysin sellaisesta jotenki malleista mitkä tulee omalta perheeltä. Tarve hakeutuu mahdollisimman kauas omannäköiseen ympäristöön. Sellaiseeseen ympäristöön mis voi täysin alkaa niinku uudessa ympäristössä ettimään sitä et kuka mä nyt oikeestaan oon. Se oli se ajatus et ”mennä flow’n mukana”; et mä en haluu enää mennä niitten käytösmallien ja kaverisuhteiden määräämien mallien mukaan mitkä niin vahvasti pitää kiinni ja et haluan tietää mitä se tarkoittaa ku ihmiset sanoo ”go with the flow”. Et mitä se on tehdä sitä miltä tuntuu ja tehdä sitä mitä tulee eteen niin mä halusin kokee sen. (A, 26-vuotias haastateltava).

Matkustelun sijoittumisesta kriisiaikojen lähelle elämässä voidaan nähdä viitteitä matkustelusta siirtymärituaalina, jossa itsenäiset päätökset ja onnistunut ongelmanratkaisu tuovat autonomiaa nuoren elämään. Myös vapauden tunteen kaipuu, joita haastateltava kuvailee tarpeena erottautua omasta perheestä tulleista malleista, voidaan katsoa liitettäväksi vapauden tunteeseen kuuluvaan tunteeseen siitä, että on jättänyt jotakin tuttua taakseen kohdatakseen jotain uutta matkalla. (Richards & Wilson 2004, 52, 81.)

Mä olin aina halunnu käydä Australiassa mut mä en ollu ikin semmone niin heittäytyväinen et niinko mehä myytii kaikki meitä omaisuus lähettii oikee tälle takki auki. En mä ois varmaa ikinä yksin uskaltanu tehdä sellasta. Mut sit taas, ku oli siellä ni sit tajus et ei hitto et mähä niiku pysty mihin vaa! (D, 24-vuotias haastateltava)

Haastateltavan näkemyksessä matkailusta heittäytyväisyytenä voidaan nähdä yhtymäkohtia Matthewsinkin kirjoituksiin reppumatkailun motiiveista; tarve poistua tutusta arvostaakseen itseään sekä samalla sitoutumisen, vastuun ja sosiaalisten odotusten pakoilu liittää nuoren joustavaan, individualistiseen sekä opportunistiseen elämään, jonka voidaan ajatella olevan mahdollista vain nuorena. (Matthews 2008, 180.)

Puolet tutkimusjoukosta kertoi matkaansa edeltäneen elämäntilanteen olevan jollakin tavalla raskas. Tähän mainittiin haastateltavien toimesta parisuhteiden erot sekä mielenterveyden ongelmat. 5 matkaajaa 12:sta vastasi elämäntilanteensa edeltäneen vakituisen työpaikan tai siitä kieltäytymisen ja siten vapautumisen tunteita.

Reppumatkailun sijoittuessa kriisien ja siirtymien kanssa samaan aikaan, muodostuu matkailusta siirtymäriitti, jolla tehdään eroa itsen ja muiden välille, kasvattaen itsenäisyyttä. (Richards & Wilson 2004, 52.)

5.1.4 Reppumatkaajan arvot

Haastateltavista 75% (9/12) mainitsi avomielisyyden tai avoimuuden reppureissaamiseen liitettäväksi arvoksi. Tämän lisäksi luonnonmukaisuus ja ympäristöystävällisyys sopeutuneisuuden ja mukautuvaisuuden saralla nousivat suosituiksi arvoiksi reppumatkaajille kahdeksan haastateltavan mielestä. Welkin sekä Bradtin tutkimuksien kautta viisi pilaria reppumatkailun ideologiaa kohden on eroiteltu, joista erilaisten ihmisten kohtaaminen sekä vapauden, itsenäisyyden ja avoimuuden pilarit voidaan katsoa olevan yhteydessä haastateltavien mainitsemien arvojen kanssa. (Leppälä 2014, 8; Richards & Wilson 2004, 80.)

Ihmisellä pitää olla oikeus olla siten kuin on ja herätä silloin kun haluaa herätä ja ilmaista itseään miten haluaa ilmaista ja käyttää niitä päihteitä mitä haluaa käyttää. (A, 26-vuotias haastateltava)

Haastateltavan mainitsema oikeus itsemäärämiseen voidaan tulkita vapauden tunteen kaipaukseen, johon liittyy Richardsin ja Wilsonin mukaan tunne siitä, että on jättänyt jotakin tuttua taakseen kohdatakseen jotain uutta. Reppumatkailussa ainutlaatuisten kokemusten keräys voidaan tulkita aktiiviseksi kulttuuripääoman kasvatukseksi; samoin kuin valuuttapääoman kanssa, se nostaa yksilöä massojen yläpuolelle. (Richards & Wilson 2004, 81.)

Myös yhteiskuntakriittisyys, heittäytyminen, materiaalinimalismi, jakamiskulttuuri, itsenäisyys, itsetutkiskelu sekä pelkojensa kohtaaminen, rasismi sekä paikallisen kulttuurin arvostaminen nostettiin esille haastateltavien keskuudessa.

Haastateltavien aktiviteeteista keskustellessa luontokohteet saivat suurta suosiota, joka käy käsi kädessä Richardsin ja Wilsonin kirjoitusten kanssa reppumatkailuiden erämaamatkailun ja luonnon kokemisesta (Richards & Wilson 2004, 27). Tämän lisäksi vapaaehtoistyöt, maisemien kiertelyt, adrenaliinipitoiset extreme-urheilukokeilut sekä vilkas ravintolaelämä mainittiin.

Reppureissatessa koetut kokemukset mainittiin suurimmaksi osin positiivisiksi. Yhden matkan päättyessä halu lähteä uudestaan mainittiin usealla haastateltavista, jossa voidaan nähdä yhteyksiä Matthewsinkin sekä Richardsin ja Wilsonin kirjoituksiin vapauden kaipuusta matkailun vetovoimana (Richards & Wilson 2004, 5; Matthews 2002, 180). Uusien, Suomessa mahdottomien kokemusten tekeminen ja omien rajojen rikkominen mainittiin niiksi asioiksi, mitkä vetävät ulkomaille kerta toisensa jälkeen. Tämä voidaan yhdistää Matthewsinkin teorioihin matkailun tapahtuvan rajallisessa tilassa elämässä, nostaten riskintokokyä (Matthews 2002, 182).

5.2 Reppureissaus nuoren kokemuksena

5.2.1 Kokemukset reppumatkailun vaikutuksista elämässä

Maailmankatsomuksen avartuminen ja perspektiivin, erilaisen maailmankuvan, saaminen elämään oli suosittu maininta haastateltavilla. Neljä henkilöä 12:sta mainitsi sanatarkasti maailmankuvan tai perspektiivin avartumisen. Joko avoimuuden, suvaitsevaisuuden tai ennakkoluulottomuuden kasvu mainittiin jäljelle jääneiden kahdeksan vastauksissa.

No ainakin siin on yhteiskunnallisesti sellasii huonoja seurauksia et se o vähä vieny mun kykyä keskittyä sellaseen jotenki pitkäaikasesti semmosiin päämääriin ihan nyt niinku rehellisesti sanottuna. Et sit ku tuln takas ni opiskelu vaikeutu tosi paljon. Ja semmone niinku auktoriteetin kunnioitus heikkeni aika paljon. Ei samalla tavalla kunnioita joitakin sellasii auktoriteettihahmoja. Sitte taas toisaalta se ehdottomasti tehnyt musta ekspressiivisemmän tai sellasen. Se on auttanut selkeyttämään mitkä on itelle sellasii tärkeitä ja keskeisii arvoja. Et tärkeimpänä on et reisuilla oon oppinut et mitä tarkoittaa rehellisyys. Toisena oon tutustunut tähän käsitteeseen ku ekologisuus ja niinku luonnonmukaisuus ja mitä se oikeesti on ja millasii reppureissaajat on, jotka niinku niin radikaalisti sitä edustaa. Reissujen kautta mä oon saanut siihen kunnon kosketuksen et mitä se luonnonmukaisesti eläminen oikeesti tarkoittaa. (A, 26-vuotias haastateltava)

On helpompi tutustua uusiin ihmisiin koska sitä joutuu tekemään niin paljon tai saa tehdä niin paljon ja ylipäätään sellanen avoimuus on asia, jonka siellä oppii. Sen on useemman kerran huomannut että en uskonut että tästäkää tilanteesta selvittä mutta tässä sitä ollaan ja ihan hyvinhä se meni. Sellanen itsevarmuus ja usko itteensä on vahvistunu. (E, 24-vuotias haastateltava)

Koko ajan ollessa poissa omalta mukavuusalueelta ni silloin vasta alkaa elämä. Sitten kun joutuu juttelemaan ihmisten kanssa ni on vasta kiinni siinä hetkessä. (H, 22-vuotias haastateltava)

Semmonen reissupojan identiteetti vahvistu siinä. Sellanen matkalaisidentiteetti. (E, 24v-vuotias haastateltava)

En ota pikkuasioita enää niin tosissaan, vaikka se vähä kliseiseltä kuulostaa mut vaiks tulee vaistoinkäymisii, ni se ei enää tunnu niin pahalta koska reissatessa niitä tulee koko ajan loppujen loppuks. (B, 29-vuotias haastateltava)

Matkustelun kautta nousseet koetut selkeämmät ja keskeisemmät arvot voidaan nähdä kokemuksellisen oppimisen näkökulmasta, jossa identiteettiä aktiivisesti kehitetään. Etsimällä omaa tarkoitusta elämäänsä selkeämpien arvojen kautta nuoren aiemmat sosiokulttuuriset vastuut sekä normit antavat tilaa uudelle identiteetin kehitykselle, jolloin identiteetinmuodostus voidaan siten nähdä yksilön matkan tarkoituksena kerätä ja muodostaa uutta identiteettiä, jolloin minäkuva rakentuu persoonansa eikä tekemisensä kautta; matkustelu muodostuu vapautettuna paikkana mielelle, jonka välimaailmassa identiteettiä rakennetaan. (Matthews 2008, 175–176.)

Omien arvojen ja sitä kautta elämän tärkeiden asioiden aktiivinen etsiminen voidaan nähdä myös Havighurstin nuoruuden kehitysvaiheeseen sekä Marcian nuoruusikään kuuluvaan identiteetin rakentamiseen; maailmankatsomuksen, arvomaailman sekä moraalin rakennuttamisesta muodostuu ratti, jolla nuori ohjaa elämäänsä. Monipuolinen ihmisten ja maailman kohtaaminen kouluttaakin yksilön todellista yksilöllisyyttä. (Dunderfelt 1990, 35, 94, 99; Karasch ym. 2011, 121.)

Se maailmankatsomus avartuu – oikeesti tajuu et meil on tääl Suomes tosi hyvin asiat ja semmonen tulee että haluu oikeesti nähä vähä hurjempiaki paikkoja että oppii arvostamaan sitä omaa perusarkee. (E, 24-vuotias haastateltava)

Se (reissaus) on ehkä vahvistanut sitä mitä mä oon. Se on vahvistanut uteliaisuutta itsessäni ja halu nähdä on kasvanut. Mut samalla mietin et se on voimistanut semmosta tunnetta että en oikeestaan kuulu minnekään mutta jollain lailla samalla kaikkialle. Ehkä se on semmonen että siellä missä mä oon, siellä on koti. Siellä pakosti oppii joustamaan, sopeutumaan ja stressinsietokykyä kasvattamaan ja kans ongelmanratkaisutaitoa kasvattanut paljon. (B, 29-vuotias haastateltava)

Haastateltavan mainitsema koti ja sen kanssa mainittu kuulumisen tunne voidaan nähdä muuttuvan elämäntilanteiden mukaan. Hänelle joustamisen ja sopeutumisen kautta maailmankansalaisuuden kanssa nähtävän ryhmäidentiteetin, kuten suomalaisuuden, väheneminen on muodostunut kuulumisen tunteen epämääräisyydeksi. (Delanty 2000, Leppäahon s.a mukaan).

5.2.2 Ajatukset matkailusta matkailun jälkeen

Päällimmäiset tuntemukset haastateltavilla reppureissausta ajatellessaan olivat kiitollisuus, vapaus ja 'extempore' (spontaanisuus).

Joukkoonkuulumista yksinäisyyden kautta: reissaajat ovat kaikki myöskin vähä yksin liikkeellä mutta hetkessä yhteisöllis, kun tapaa jonkun ja saattaa olla päivän tai pari samassa paikassa. (B, 29-vuotias haastateltava)

Haastateltavan mainitsemaan joukkoonkuulumiseen yksinäisyyden kautta voidaan katsoa yhteyksiä Maffesolin postmoderneista uusheimoista; sitoutumatta pysyvästi yhdessä kokeminen pitää yhteisöä koossa. Nämä elämäntapayhteisöt ovat häilyviä, vaikkakin tuntuvat yhteisöllisiltä. (Koivisto 2007, 41.)

Alussa jännitti kauheesti yöllä ja illalla liikkeessä kun oli paljon jengi kauduilla et onks tää nyt se äijä josta äiti puhui että tulee puukottamaan. (H, 22-vuotias haastateltava)

Sitku alko hengaa noide reppureissaajien kanssa samois paikois ni ne alko kyl tuntuu iha perheeltä. Kaikilla (reppureissaajilla) on sama kipinä kun kaikki lähteny hakemaa samaa juttu. (H, 22-vuotias haastateltava)

Sinne ku mä lähin ni aluksi oli sellane fiilis et nyt ku mä oon täällä ni nyt pitää sit nähdä kaikki. Jossain kohtaa oppi sen, et se ei oo tärkeet et näkee kaiken vaan et nauttii siitä hetkestä ku on siellä. (H, 22-vuotias haastateltava)

Hetkestä nauttimisen ja siten opportunistisen asenteen oppimisessa voidaan nähdä yhteyksiä Matthewsinkin kirjoituksiin reppumatkailun joustavuudesta ja sen kautta niin ikään opportunistisesta sekä itsenäisestä, individualistisesta elämästä. (Matthews 2008, 180.)

Eräs haastateltava kertoi matkailun tuntuneen voimakkaalta muutokselta:

Mä tunsin ettei mulla oo mitään velvollisuuksii ja että mä sain oikeasti vaan olla. Mä olin todella rento sillon – mä en ikinä kokis et

Suomessa voisin olla samanlaises mielentilassa. Täällä oon kauhee tiukkapipo. (C, 26-vuotias haastateltava)

Haastateltavan mainitsema erilaisessa mielentilassa oleminen voidaan nähdä niin Matthewsinkin kuin Turnerin kirjoituksiin reppumatkailusta rajallisena tilana elämässä, jolloin korkeampi riskinotto-kyky sekä mahdollisuus autonomisempaan elämään nousee. (Matthews 2002, 182; Richards & Wilson 2004, 52.)

5.2.3 Koti

Turvallisuus, luonto ja yhteisöllisyys nousivat kodikkuuden ja siten mukavuuden kulmakiviksi reppureissaajille haastatteluissa. Matkalaiselle mukavat ihmiset toivat kotoisan olon missä tahansa oltiinkaan - tuntemattomien ihmisten kutsuessa syömään koteihinsa syrjäseuduilla ja hostellien aamupalapöydät kuvailtiin tapahtumiksi, joissa yhteisöllisyys kasaantuu. Kotoisuuden tunteeeseen liittyi myös pienillä paikkakunnilla käyminen ja siten turistikeskuksien välttäminen.

Riukulehdon mukaan ratkaisevinta kotoisuudessa on se, mielletäänkö paikka omaksi ja kotoisaksi; maantieteellinen määrittely voi kuitenkin olla hämmästyttävän laaja. Welk kirjoittaa matkustelun kautta luoduista globaaleista identiteeteistä, joilla ihminen irrottautuu paikallisesta globaaliin käsitteistöön, liittyen yhteisöä muovaten yhteisöön, joka tuntuu kodilta. (Riukulehto 2013, 327–332; Welk 2004, 77–78.)

5.2.4 Kansalaisuus

Seitsemän 12:sta haastateltavasta kertoivat kokevansa itsensä suomalaisiksi, neljä jonkin muun alueen kansalaisiksi yhden vastatessa ”en tiedä”. Yksilöiden koetuista kansalaisuuksista keskusteltaessa viisi haastateltavaa vastasivat suomalaisuuden korostuvan: joillakin maailmankansalaisuusidentiteetti on vahvempi matkustaessa, jolloin suomalaisuus tietoisesti jää vähemmälle, kunnes palataan kotiin. Joillakin suomalaisuuden identiteetti korostuu ulkomailla, sillä se on ”- - hienompi asia siellä kuin Suomessa.” (D, 24-vuotias haastateltava). Delantyn mainitsee globaalien yhteisöjen identiteetin muodostuessa vanhempien identiteettien, kuten esim. suomalaisuuden, mahdollisesti häilyvän. Sihvolan näkemyksiä maailmankansalaisuudesta ei nationalismina, vaan

ympäristö- ja ihmissuhdeoikeuksien jakamisena voidaan myös hänen mukaansa luonnehtia maailmankansalaisuudeksi. (Delanty 2000, Leppäahon mukaan; Sihvola 2004, Leppäahon mukaan).

Eräs haastateltava sanoo aina kertovansa, että tulee Suomesta mutta ei painota sitä enempää ”Suomi-junttien” vuoksi. Hän kokee joidenkin suomalaisten käyttäytyvän rumasti tietyissä turistikohdeissa, joka luo helposti leiman huonosti käyttäytyvistä suomalaismatkustajista.

Ympäri maailmaa ihmisiä kohdatessa kaikki ovat ihan samanlaisia. Viivat kartassa erottaa toisistamme. (H, 22-vuotias haastateltava)

Haastateltavan ajatukset yli valtiorajojen kehittyvästä kansalaisuusidentiteetistä voidaan nähdä Robertsonin näkemyksiin globaaleista toimijoista, kuten EU:sta, verkostoitumisen kautta kehittävän yhteisöllisyyttä globaalimmassa mittakaavassa. (Robertson 1992, Leppäahon mukaan.)

5.2.5 Yhteisöllisyys

Korkean koheesion hetkiä eli yhteisöllisyyden tunteita matkajat raportoivat kokeneensa niin iltaistuskeluissa kuin aamupalapöydässä. Uusien ihmisten kohtaamisten kerrottiin tapahtuvan suurimmaksi osin myös aamupalalla – silloin sovittiin päivän tekemiset ja suunnitelmat ja illat jätettiin levolle tai juhlimiselle. Hostellien yhteisaktiviteetit ja alkoholi mainittiin myös olevan isossa roolissa. Haastateltavat raportoivat myös, että joskus ei tietoisesti haeta kontaktia koska henkilö tietää lähtevänsä aivan pian seuraavaan paikkaan.

Maffesolin kirjoitukset hetkellisistä elämäntapayhteisöistä, postmoderneista uusheimoista, jota pitää liimana yhdessä koetut sekä jaetut elämykset, Noron uusheimojen kevyenlaatuinen yhteisöllisyyden taso sekä Lähteenmaan teoria nuorten samanaikaisesti moneen ryhmään kuulumisesta ja niiden välillä kulkeemisesta ”sukkuloimisena” ovat kaikki yhteyksissä haastatelluille reppumatkailijoille tapahtuvaan nopeasti muodostuvien ryhmien yhteisöllisyyden kokemukseen. (Koivisto 2007, 41, 50.)

Pennington puhuu ryhmän jäseniä yhdistävästä ”liimasta”, koheesiosta. Koheesio viittaa siihen, miten paljon ryhmän jäsenet tuntevat kiintymystä toisiinsa sekä miten he hyväksyvät ryhmän saavutettavat tavoitteet. (Pennington 2002, 83.)

Reissussa tykkää kuvitella olevansa yksin maailmalla – kohdassa näitä muita reppureissaajia se illuusio särkyä ja sellainen paikallisväestöön sulautuminen vaikeutuu. Eurooppalaisia kohdassa tulee mieleen kaikki mitä on lähtenyt pakoo. (A, 26-vuotias haastateltava)

Haastateltavan mainitsemaa illuusiota yksinolemisen ja omasta vanhasta maailmasta pakoontuloa voidaan tarkastella Matthews (2008, 180) teorioiden kautta tutusta poistumisesta, jotta sitoutumista, vastuuta ja sosiaalisia odotuksia päästään pakoontuloon. Mainittu illuusio yksinolemisen voi liittyä yhteysin Richardsin ja Wilsonin kulttuurin näyteikkunoistamiseen. (Matthews 2008, 180; Richards & Wilson 2004, 97.)

Matkalaiset kertoivat myös muihin reppureissaajiin kohdistuvista yhteisöllisyyden tunteista: nopeiden tutustumisten ja lyhyiden kohtaamisten kautta kanssareissaajat voidaan kokea hyvin rakkaiksi nopeasti. Yksi haastateltavista mainitsi syvistä asioista keskustelemisen olevan helppoa uusien ihmisten kanssa, sillä toisen ihmisen koettiin olevan vain hetken elämässä ja siten ei kannata haaskata aikaa.

Ihmissuhteet menevät nollassa sataan. (H, 22-vuotias haastateltava)

Reppureissaajil on kuitenkin semmone enemmän yhteisöllisempi (henki) ku sellasil ketkä lähtee jolleki ihan lomalle. Kun jotkut reissaa yksin ni sit siel on pakko tavallaa olla nii avoin kaikelle et saa kavereit ja matkaseuraa ni ehkä se et tutustuu sit uusii ihmisii eri taval. (A, 26-vuotias haastateltava)

Haastateltavan mainitsema yhteisöllinen henki kertoo ryhmähengestä. Pennington kertoo ryhmään liittymisen syiksi mm. turvallisuuden sekä sosiaalisten tarpeiden tyydyttämisen. Liittyminen voi kasvattaa itsetuntoa sekä vakuuttaa ihmisen siitä, ettei ole yksin, lisäten turvallisuuden tunnetta. (Pennington 2002, 14-15.) Brownin tutkimukset vapaaehtoistyöntekijöiden kokemuksista matkai-

lusta kertovat samanmielisten henkilöiden kanssa matkustamisen sekä ystävyksien luonnin kohottavan nautintoa matkalla, minkä takia haastateltavakin mainitsee pakon olla avoin saadakseen matkaseuraa. (Brown 2005, 488-489.)

Ne on aika luottamuksellisia kohtaamisii ja sellasii vapauttavia. Se o sitä mitä ehkä ennen aikaa jotenki et papin kanssa kohtaaminen olis saattanut olla – semmone, mikä jää tosi yksityiseksi. Reppureissaajien kaa tuntuu et kohtaa omia hengellisiä pappeja siellä matkalla. Sit ne jää sellasiks uskoutumisen hetkiks. (A, 26-vuotias haastateltava)

Usein tuntui, että parin päivän jälkeen heidän (muut reppureissaajat) kanssaan tuntu lähemmältä kuin kotikavereiden kanssa – tiesi, ettei välttämättä tapaa pitkään tämän jälkeen. (A, 26-vuotias haastateltava)

Haastateltavan mainittu yksityinen kohtaaminen on sosiaalisten kontaktien luontia, josta Richards ja Wilson kirjoittavat uusien kontaktien luomisen tuoman vapauden tunteen kehittävät itsetuntoa. (Richards & Wilson 2004, 35–36.)

5.2.6 Ihmisten kohtaamiset

Haastateltavat kertoivat viettäneensä paljon aikaa paikallisten kanssa. Kokeemukset paikallisten kanssa vietetystä ajasta voidaan nähdä haluna kokea autenttisuuden tai luonnollisuuden tunteita: paikallisia vuoriheimolaisia tai saarien kalastajia voidaan pitää polkuna päästä kiinni paikalliseen kulttuuriin. Tällöin tapahtuu kuitenkin matkailijoiden toimesta kulttuurin näyteikkunoistamista ja jalustamista, jolloin matkaajat kulkevat enemmän oikean elämän kulttuurimuseossa kuin ihmiskontaktissa. (Richards & Wilson 2004, 97.)

Yllättäen suomalaisten kanssa ei vietetty suurinta osaa ajasta, sillä haastateltavien mukaan heidän kanssaan alettiin yleensä puhumaan suomalaisille yhteisistä asioista, joita on tullut kaivattua maailmalla pitkään ollessa.

Suomalaisten kanssa ei tullut paljon hengattua: keskustelut päättyivät aina karjalanpiirakkaikäväöintiin. (H, 22-vuotias haastateltava)

Yksi haastateltavista mainitsi loppujen lopuksi välttelevänsä muita reppureis-
saajia matkakumppaninsa kanssa, sillä reppureissaajat lähtivät yleensä seu-
raaviin seikkailuihinsa, kun taas paikallisten kanssa voit todella viettää aikaa,
mikäli henkilöt jäävät kauemmaksi aikaa tiettyyn paikkaan.

5.2.7 Reppumatkaajan motot

Haastateltavilta kysyttiin myös mottoja reppureissaajille; motot kertovat arvo-
maailmasta kiteytetysti, minkä vuoksi niitä voidaan pitää hyvinä malleina luo-
maan kuvan nuorten reppureissaajien asenteista. Jos kuva kertoo enemmän
kuin tuhat sanaa, niin kertovat mototkin. Seuraavana kaikki motot, joita haas-
tateltavat kertoivat:

”Kaikesta selviää”, ”Positiivisen kautta”, ”Why not?” (Miksi ei?), ”YOLO” (You
Only Live Once – elät vain kerran), ”Elä päivä kerrallaan”, ”I’m here for a good
time, not for a long time (täällä ollaan vain hetken eikä pitkään, joten parempi
nauttia)”, ”Pää ylhäällä ja silmät auki”, ”Live fast, die young (elä nopeasti,
kuole nuorena)”.

”Kaikesta selviää”, ”positiivisen kautta” sekä ”elä päivä kerrallaan” reppumat-
kailun mottona antavat kuvan vaikeuksista ja negatiivisista tilanteista, joista
selvittyään matkaajan on mahdollista olla entistä osaavampi. Tätä voidaan rin-
nastaa Richardsin ja Wilson kirjoituksiin reppumatkaajista usein kohtaavan
matkustelun itsensä kehittämisen välineenä, saaden perspektiiviä elämäänsä.
Tätä koettua tietoa voidaankin käyttää hyödyksi tulevaisuudessa – jos selviää
reppureissaajana, selviää muistakin ongelmista, mitä elämä eteen asettaa.
(Richards & Wilson 2004, 4-6.)

”Why not?” (Miksi ei?), ”YOLO” (you only live once – elät vain kerran), ”live
fast, die young” (elä nopeasti, kuole nuorena) sekä ”im here for a good time...”
(täällä ollaan vain hetken eikä pitkään, joten parempi nauttia) kertovat kaikki
hetkestä nauttimisesta ja opportunistista, jotka kuuluvat Matthewsinkin mukaan
reppumatkaajan elämäntyyliin. Vapauden ja autenttisten kokemusten aiheet
liitetään karnivaaliseen sekä spontaaniin elämäntyyliin. Ainutlaatuisten koke-
musten keräily voidaan taas liittää kokemuspääoman kasvattamiseen. (Matt-
hews 2002, 180–181; Richards & Wilson 2004, 4-6.)

6 TULOKSET JA POHDINTA

Lähdin ensimmäisessä tutkimuskysymyksessä kartoittamaan haastattelujen perusteella 12 nuoren reppumatkailumotiiveja. Lähtökohtana tutkimuksessa oli teoriaperustan kautta nuorten lähtevän ulkomaille itsenäistymisen tarpeen kautta. Tutkimuksen haastattelujen olennaisimpina tuloksina voidaan pitää sitä, että matkailumotiiveina haastateltavilla toimi muiden kulttuurien erilaisuus ja kiinnostus niitä kohtaan, ”Suomi-ahdistuksen” kokeminen, maailmankansalaisuuden kokemus identiteettinä, harrastematkailun, kuten surffauksen vuoksi matkaaminen, henkilökohtaisen kasvun itsetutkiskelutavoite tai pitkäaikainen unelma matkaamisesta. Haastatteluissa kävi myös ilmi, että monien haastateltavien reppureissausmatkat sijoittuivat ns. ”kriisiaikaan” tai sen lähelle; parisuhteiden erot, opintojen aloitus tai lopetus, lähimmäisen kuolema ja muutoksen tarve olivat monien syitä lähteä matkaamaan. Tärkeää opinnäytetyön tuloksissa oli saada selville mistä nuoren matkustamishalu, ”wanderlust”, kohtaa ja mitä vaikutuksia nuori näkee reppureissauksesta omalle elämälleen, jotta yhteiskunta ymmärtää paremmin nuorten tarpeita ja elämän valintoja, kuten nuorten valintaa viettää välivuosi opiskelujen lomassa tai lopettaa vakituisen työsuhde pitkäaikaiseen työpaikkaan matkustelun vuoksi.

Toisessa tutkimuskysymyksessä lähdettiin kartoittamaan 12 nuoren reppumatkailukokemusten jäsentymistä nuoren kokemuksena. Lähtökohtana tutkimuksessa oli teoriataustan perusteella, että nuoret kokevat vapauden ja avoimuuden tunteiden kokemusten lisäksi identiteetin sekä maailmankuvan muutoksia. Haastattelujen perusteella olennaisimpina löytöinä voidaan pitää kaikkien reppureissauskokemusten olevan kokonaisuutena koettuna positiivisia; vaikka negatiivisia kokemuksia koettiin, nuoret kokivat juuri matkustelun hyvien sekä huonojen puolien vaikuttavan henkilökohtaiseen kasvuunsa. Maailmankuvan avartuminen elintasoerojen kautta, itsenäistymisen tunteet uusien, stressaavienkin tilanteiden autonomisen selvittämisen kautta, matkustelun kanssa käsi kädessä kulkevan matkalaisidentiteetin kehittyminen sekä uusien ihmisten kanssa vuorovaikuttaminen kuuluvat niihin elementteihin, mistä nuoren reppureissauskokemus jäsentyy kokemukseksi.

Tutkimustulosten yleistettävyyden taso muihin matkaajiin katsoen voidaan nähdä korkeana. Kahdentoista haastateltavan kokemusten kartoittamisen kautta voidaan pitää todennäköisenä, että toisetkin reppumatkaajat voivat kokea samankaltaisia kokemuksia ja ajatuksia matkojaan kohden.

Tutkimusta rajoittivat kielitaito, joka suppeutti haastateltavia suomen kielen puhujiin; haastateltavien ikä, jossa 13–29-vuotiaiden reppumatkailukokemusten tulkinta henkilökohtaisena kasvuna voi muuttua suuresti iän myötä – ääriesimerkkinä 50-vuotiaan haastateltavan 18-vuotiaana kokemat reppumatkailukokemukset voidaan nähdä yksilön tulkitsemana erilaisena kuin 23-vuotiaan haastateltavan 21-vuotiaana koetut tulkinnot; yksilön kokemuksiin eikä esim. reppumatkailuun nuorisokulttuurisena ilmiönä.

Tutkimuksen kannalta haasteellista oli saada haastateltavat vastaamaan kysymyksiin reflektioivasti: oman elämän reflektointi voi olla monelle vaikeaa, mikäli sitä ei ole tehnyt aiemmin. Tästä syystä tuleville tutkimuksille aiheesta painotan, että nuorten kanssa tulisi käydä ns. ”avaava” hetki, jossa tavoitteena olisi saada haastateltavan mielentila avoimeksi omille kertomuksilleen elämästään ilman paineita siitä vastaako ’hyvin’ tai ’huonosti’. Siten haastattelujen tuloksiin saataisiin henkilökohtaisella tasolla merkityksellisiä kokemuksia ensimmäisestä kysymyksestä lähtien.

Reppureissaajien motiivit matkustelulle olivat samansuuntaisia tässä tutkimuksessa kuin Matthews in vuoden 2002 julkaistussa tutkimuksessa: minuuden muutokset, ainutlaatuiset kokemukset ja pako arjesta ovat molemmissa tutkimuksissa haastateltavilla esillä (Matthews 2002, 180–181).

Niin Buhlerin elämänkausiteoriassa kuin Havighurstin kehitystehtäväteoriassa-kin mainitut harrastematkailu itsenäisyyden toteuttamiskanavana sekä nuoren maailmankatsomuksen, arvomaailman, moraalin, tunne-elämän itsenäisyys sekä taloudellinen vastuu ovat kaikki elementtejä, jotka nousivat esiin haastateltavilla (Dunderfelt 1990, 99.) Voidaankin sanoa, että identiteetin muodostuksessa entistä eriytyneisempää maailman globalisoitumisen myötä nuoret käyttävät toissijaisia sosiaalisia harjoitteita kuten reppumatkailua aktiivisesti koamaan ja todentamaan paikkaansa sosiaalisessa maailmassaan.

Luonnon, erämaa-aluiden ja niin rantailun kuin extreme-kokemuksienkin ha-
kuilun puolesta Richardsin ja Wilsonin teorit reppureissaajille kiinnostavista
paikoista voidaan nähdä yhteensopivana opinnäytetyön haasteltujen kanssa.
(Richards & Wilson 2004, 27). Myös matkan odotukset haastateltavilla mieli-
kuvineen surffauksesta pikkukylissä sekä suuren viisauden saavuttamisesta
ovat yhteensopivat Richardsin ja Wilsonin kirjoitusten kanssa, joissa maini-
taan toiseuden kokemukset ja matkailu itsensä kehittämisen välineenä
(Richards & Wilson 2004, 97).

Haastateltavien yhteisöllisyyden kokemukset, jotka kertoivat nopeista tutustu-
misista ja silti rakkaista ihmisistä sopivat Maffesolin teoriaan postmoderneista
uusheimoista, joissa uusheimoon ei sitouduta pysyvästi ja jota pitää yhdessä
koetut ja jaetut kokemukset ihmisten, tässä tapauksessa nuorten, hetkelli-
sessä kollektiivissa (Koivisto 2007, 41). Nuorisomatkailun saralla tällaisia yh-
teisöjä voisi olla nk. hostellielämä, jossa matkalaiset ympäri maailmaa kerään-
tyvät viettämään aikaa edullisen ylläpidon, yhteenkuuluvuuden sekä toisten
matkalaisten seurassa.

Näen reppureissussa samanikäisten nuorten matkailuryhmän erityisenä il-
miönä ryhmädynaamisesta näkökulmasta, sillä tämä matkailijoista koostuva
ryhmä, jonka jokainen jäsen on lähtenyt omalle henkilökohtaiselle reissulleen,
hakee tukea sekä turvaa ryhmän jäsenistä, joita yksilö ei tule todennäköisesti
enää ikinä tapaamaan samoissa merkeissä. Silti yksilö kokee suurta yhteen-
kuuluvuuden tunnetta siinä hetkessä, ainoastaan kadottaakseen tuon korkean
koheesion ryhmän lähiaikoina, sillä vaikka jokainen henkilö ryhmässä on
omalla, henkilökohtaisella matkallaan kokemassa henkilökohtaista kasvua ja
kokemusta, kuuluu tuo hetkellinen yhteenkuuluvuus ja sen jättäminen taak-
seen keskeisesti nuoren reppureissauskokemukseen. Näen myös Noron so-
siologisten teorioiden toteutumista haastateltavien kokemuksissa (Koivisto
2007, 41).

Arvot ja filosofia reppureissaajien keskuudessa ovat Welkin kanssa samoilla
linjoilla: avoimuus, luonnonmukaisuus ja ympäristöystävällisyys paikallisen
kulttuurin kohtaamisena ja uusien ihmisten tapaamisena; materiaalinimi-
lismi pienellä budjetilla matkustamisena sekä matkan pituuden pidentämisenä

sekä itsenäisyys oman matkan organisoimisena sekä pelkojen kohtaamisena (Leppälä 2014, 8).

Myös Marcian identiteetin rakentamisen teoria nuoren identiteetikriisistä, jossa nuori analysoi syvällisesti elämäänsä ja siten sitoutuu niihin arvoihin, joita hän muodostaa, yhdistyi tutkimuksen tuloksiin. Tällöin haastateltavien kokemukset perspektiivin saamisesta matkustelun kautta voidaan nähdä työkaluna, jolla laajentaa oman arvomaailmansa rajaa, löytäen uusia rakennuspalikoita oman arvomaailmansa rakentamiseen. (Karrasch ym. 2011, 121.)

Turnerin teoria reppureissaamisesta länsimaisena siirtymärituaalina aikuisuuteen, jossa ongelmaratkaisun kautta varmuus ja toimivalta autonomisena ihmisenä toimimisesta oli mielestäni myös toteutunut: yksi haastateltavien lainauksista mainitsi nimenomaan ongelmien kohtaamisen ja niiden voittamisen. (Turner 1969; 1982; 1986b, Matthews 2008, 175-176 mukaan.)

Abrahamsin teoria matkustamisesta liminaalisena tilana nuoren elämässä kokemuspääoman käsitteineen on mielestäni yhteydessä Matthews 2008 kirjoitukseen eskapismista haluna ahmia uusia ainutlaatuisia kokemuksia identiteetin rakentamisen viitekehyyksessä siten, että matkustamisen väliavaruudessa, jota Turner nimittää olla liminaalitallassa; olemista karnivaalinen sekä spontaaninen elementteineen, jotka antavat elämästä kokemuksen pelinä, jota pelata ja kokemuspääoman siten pisteinä, joita kerätää. (Richards & Wilson 2004, 52; Turner 1969; 1982; 1986b, Matthews 2008, 175-176 mukaan; Matthews 2008, 180.)

Haastateltujen yhteisöllisyyden muodostuessa Welkin mukaan he kasvattavat siten globaalin identiteetin, irroittautuen paikallisympäristöstämme ja luoden yhteisön, joka tuntuu kodilta (Welk 2004, 77–78.). Tämä on yhteensopiva matkalaisten kokemusten kanssa, joissa mukavat ihmiset loivat kotoisan olon missä tahansa oltiinkaan.

Reppureissaukseen nuoren kokemuksena sisältyy vapautta sekä paljon supersosiaalisia eli korkean koheesion nopeasti muodostavia mutta lyhytkestoisia ryhmiä. Siihen kuuluu nuorten mielestä suurimpana arvona avoimuus ja avomielisuus.

Haastatteluista saatujen tulosten valossa erilaiset kulttuurit nousivat paalupaikalle puhuttaessa nuorison motiivista matkustukselle. Siten reppureissaus saakin erityisen aseman kulttuurinsa sanansaattajana: kulttuurinen pyhiinvaellusmatka, jonka tavoitteena on kulttuuripääoma ja kokemuspääoma reppureissaajalle, toimii työkaluna löytää jotain oman yhteiskuntansa ulkopuolelta. MacCannellin (1992) kirjoituksissa globalisaatiosta ja sen kautta avautuneista matkustusmahdollisuuksista on nähtävissä turismin suuret vaikutukset kulttuuriin. (Richards & Wilson 2004, 4-6.)

DiscoverEU-ohjelma on Euroopan kansanpuolueen luotsaama mahdollisuus 18-vuotiaille eurooppalaisille nuorille hakea ilmaista 1–30 päivän interrail-lippua. Euroopan Unioni on rahoittanut vuodesta 2018 lähtien 15 000 nuorelle lipput vuosittain 12 miljoonan euron budjetilla. Tavoitteena ohjelmalla on kasvaa niin, että jokainen 18-vuotias eurooppalainen nuori saisi lipun matkustaakseen. Tavoitteena heillä on lisäksi matkustuksen kautta kitkeä populismia ja auttaa nuoria kokemaan vapaan matkustuksen hyödyt, naapurimaiden todellisuus sekä mikä ihmisiä yhdistää yli kansallisten rajojen. (EPP 2019.) Tämä voidaan nähdä EU:n globaalien kasvatuksen päätöksenä kohti nuorten Eurooppaa, joka on entistä yhteisöllisempi eikä rajautuneempi.

Opinnäytetyön tavoite vastata tutkimuskysymyksiin on antanut selkeämpää ja jäsentyneempää tietoa niistä elementeistä, joista nuoren reppumatkailukokemukset rakentuvat.

Tätä opinnäytetyötä voidaan käyttää tilaajan toimesta globaalissa kasvatuksessa: tunnettaessa ja osattaessa nimetä reppumatkailun vaikutuksia nuoren elämään, tietoinen tarve reppumatkalle perspektiivin ja elämäkokemuksen saamisessa on mahdollista saavuttaa; markkinoinnissa ja työntekijöiden koulutuksessa.

Jatkossa aiheen tutkimuksia voitaisiin jatkaa keskittymällä tiettyjen alueiden reppumatkailukokemuksiin, tutkia reppumatkailua nuorison alakulttuurina, tutkia reppumatkailun yhteisöllisyyden kokemuksia ja tutkia nuoren reppureissaajan arvoja sekä normeja ja miten reppumatkailu koetaan arvoja ja normeja muuttavana tekijänä elämässä.

Lähteet

- Berger, V. 2005. Personal growth and development. www-dokumentti. Saatavissa: https://www.psychologistanywhereanytime.com/psychologist/psychologist_personal_growth.htm [viitattu 30.8.2019]
- Brown, S. 2005. Travelling with a Purpose: Understanding the Motives and Benefits of Volunteer Vacationers. PDF-tiedosto. Indianapolis, Indiana, USA: Purdue University. Department of Hospitality and Tourism Management. Saatavissa: <https://lisadavidmegan.wikispaces.com/file/view/Volunteer+vacations+-+tourism+and+economic+impact.pdf> [viitattu 13.3.2018]
- Csikszentmihályi, M. 1990. Elämän virta: Flow. 1. painos. Helsinki: Rasalas kustannus.
- Dunderfelt, T. 1990. Elämänkaaripsykologia. Lapsen kasvusta yksilön henkiin kehtykseen. 9.–11. painos. Porvoo: WSOY.
- EPP. 2018. DiscoverEU. Euroopan kansanpuolueen ryhmä. Www-dokumentti. Saatavissa: <http://www.youdiscover.eu/faq> [viitattu 30.8.2019]
- Hakala, I., Laiho, N., Nupponen, N., Savolainen, T. Tourism terminology – matkailun ammattisanasto. PDF- tiedosto. Saatavissa: <http://www.kulmat.fi/images/tiedostot/Artikkelit/matkailun%20ammattisanasto.pdf> [viitattu 30.9.2019]
- Hannam, K., Ateljevic, I. 2006. Backpacker tourism: concepts and profiles. Clevedon, Iso-Britannia. Clevedon, Kanada: Channel view publications. Saatavissa: https://books.google.fi/books?hl=fi&lr=&id=qX_rCqhLz-NEC&oi=fnd&pg=PR7&dq=Backpacker+tourism:+concepts+and+profiles&ots=5ISazcQLM4&sig=3V0FiEsAhbL39MjedyUdV9hQxJg&redir_esc=y#v=onepage&q=Backpacker%20tourism%3A%20concepts%20and%20profiles&f=false [viitattu 4.9.2019]
- Hirsjärvi, S. & Hurme, H. 2000. Tutkimushaastattelu. Teemahaastattelun teoria ja käytäntö. Helsinki: Yliopistopaino.
- Hämäläinen, T. 2013. Suomalaiset reppureissaajakansana. PDF-tiedosto. Jyväskylä: Jyväskylän ammattikorkeakoulu. Saatavissa: <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/69304/Valmis%20opari%20PDF.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [viitattu 25.1.2018]
- Kantanen, T. 2019. KOKEMUKSELLISTA LIIKUNTAA – KOKEMUKSELLISUUDEN HYÖDYNTÄMINEN SOVELTAVAN LIIKUNNAN OPETUKSESSA OPPILAAN VOIMAANTUMISEN NÄKÖKULMASTA. PDF-tiedosto. Jyväskylä:

Jyväskylän yliopisto. Saatavissa: <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/64094/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-201905222699.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
[viitattu 20.9.2019]

Karppinen, S. & Lomaa, T. 2015. Seikkaillen elämyksiä III. Suomalainen seikkailupedagogiikka. Rovaniemi: Lapin yliopistokustannus.

Karrasch, M., Lindblom-Ylänne, S., Niemelä, R., Päivänsalo, T. & Tynjälä, P. 2011. PS Lukion psykologia 2. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Ota-va.

Koivisto, I. 2007. Hiihtopummien jäljillä: Alppien kausiasukkien alakulttuurin nomadinen elämäntyyli. PDF-tiedosto. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Saatavissa: <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/8051/URN%3aNBN%3afi%3ajyu-2007385.pdf?sequence=1> [viitattu 25.1.2018]

Kostiainen, A. 1994. Massaturismin historian tutkimushanke. Teoksessa Matkakuumeita, matkailun ja turismin historiaa. Turku: Turun yliopisto

Leppäaho, M. Maailmankansalaisuus. s.a. Jyväskylän yliopisto. Saatavissa: <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/maailmankansalaisuus> [viitattu 5.3.2019].

Leppälä, A. 2014. Reppureissaajien tietotekniikan käyttö ja asenteet. PDF-tiedosto. Helsinki: Helsingin yliopisto. Saatavissa: https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/136430/Leppala_Aleksi_gradu.pdf?sequence=3 [viitattu 25.1.2018]

Malm, K. s.a. Itsenäistynyt nuori, vahvistuva toimija. Tukea täysi-ikäisyyden kynnyksellä. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja 208, verkkojulkaisuja 133. Saatavissa: https://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/itsenaistyyva_nuori_vahvistuva_toimija_web.pdf [viitattu 5.3.2019].

Marahani, B., Sukmajati, D. 2011. Youth travelers as a growing market in urban tourism. PDF-tiedosto. Saatavissa: https://www.researchgate.net/publication/235967588_YOUTH_TRAVELERS_AS_A_GROWING_MARKET_IN_URBAN_TOURISM_POTENCIES_AND_CHALLENGES [viitattu 30.9.2019]

Matthews, A. 2008. Backpacking as a contemporary rite of passage: Victor Turner and youth travel practises. Teoksessa St John, G. Victor Turner and Contemporary Cultural Performance. New York: Berghahn Books. 174–189. Saatavilla: <https://books.google.fi/books?id=EGovxxqEdeMC&pg=PA175&lpg=PA175&dq=Backpacking+as+a+contemporary+rite+of+passage&source=bl&ots=ASYV-TPRWaj&sig=u7vxlGxJiCj4Q3hY7Hkqy9PZKVU&hl=fi&sa=X&ved=2ahUKewi>

[70uOHusTdAhUBjywKHx3ALkQ6AEwAnoECACQAQ#v=onepage&q=Backpacking%20as%20a%20contemporary%20rite%20of%20passage&f=false](https://www.spoken.fi/haastateltavien-loytaminen/) [viitattu 18.9.2018].

Näpärä, L. 2018. Haastateltavien löytäminen. www-dokumentti. Saatavissa: <https://www.spoken.fi/haastateltavien-loytaminen/> [viitattu 30.9.2019]

Pennington, D. 2002. Pienryhmän sosiaalipsykologia. Helsinki: Gaudeamus kirja.

Penttinen, P. 2018. Haastattelututkimuksen toteutus. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Luento.

Puusa, A. & Juuti, P. (toim.) 2011. Menetelmäviidakon raivaajat. Perusteita laadullisen tutkimuslähestymistavan valintaan. JTO Johtamistaidon opisto.

Richards, G. & Wilson, J. 2004. The Global Nomad: Backpacker travel in theory and practise. Ensimmäinen painos. Yhdistynyt kuningaskunta: Channel view publications.

Riukulehto, S. 2013. Kotiseudun merkitys alueidentiteettien ja alueellisen yhteisöllisyyden muodostumisessa. Teoksessa Eilola, J. & Moilanen, L. (toim.) Yhteisöllisyyden perintö. Tutkimuksia yhteisöistä eri vuosisadoilla. Helsinki: Suomalaisen kirjallisuuden seura, 309–335.

Puusniekka, A. & Saaranen-Kauppinen, A. 2006. KvaliMOTV – Menetelmäopetuksen tietovaranto. Tampere: Yhteiskunnallinen tietoarkisto. <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/index.html>. [viitattu 14.10.2019].

Shaffer, T. 2010. Performing backpacking: Constructing "authenticity" every step of the way. Www-sivu. Saatavissa: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/1046293042000288362> [viitattu 16.3.2018]

Syrjämaa, T. 1994. Matkakuumetta: matkailun ja turismin historiaa. Turku: Turun yliopisto.

Varto, J. 1992. Laadullisen tutkimuksen metodologia. Helsinki: Kirjayhtymä Oy.

HAASTATTELURUNKO

Nimi:

Ikä:

Ikä, jolloin ollut reppureissussa:

Montako kertaa lähtenyt reppureissuun:

- Ei vaihto-opiskelu tai oppilaitoksen ekskursion

Reissujen pituudet:

Missä reissu tapahtui:

Lähtisitkö uudestaan?

1 Reissaaja

2.1 Reissaajan motiivit matkustelulle

"Mikä sinua motivoi lähtemään maailmalle?"

"Mitkä olivat tavoitteesi ennen matkaa?"

"Entä matkan aikana? Miten tavoitteesi muuttuivat paikan päällä?"

"Miten koit tavoitteesi matkan jälkeen?"

"Mistä matkustamishalusi reppureissulle mielestäsi syntyi?"

2.8. Reppureissauksen suhde identiteettiin

"Miten koet reissauksen muuttaneen sinua?"

"Millaisessa elämäntilanteessa lähdit reissuun?"

2.9. Kodin käsite matkalla

"Missä tunsit olosi kotoisaksi matkalla?"

2.4. Reppureissaus globaalin kansalaisuuden kehittäjänä

"Minkä alueen kansalaiseksi koet itsesi?"

2 Muut reissaajat

2.5. Reppureissaajan yhteisöllisyys

"Kertoisitko suhteestasi muihin reissaajiin."

"Minkä luontoisia kohtaamisia koit muiden matkalaisten kanssa?"

"Kenen kanssa vietit aikasi matkoilla?"

2.6. Reppureissauksen filosofia

"Mikä sopisi mielestäsi reppureissaajan filosofiaksi elämään, ikään kuin motoksi?"

3 Reissujen ulkoiset tekijät

2.2 Aktiviteetit matkalla

"Mitä aktiviteetteja teit?"

"Miten koet nämä kokemuksesi?"

2.3 Reppureissaus kulttuurisymbolina

"Miten koet vierailun maan paikallisen kulttuurin?"

2.10.4. Pukeutuminen

"Miten koit maan kulttuuriin sovinnaisen pukeutumisen?"

2.11. Kesto

”Kauanko olit reppureissussa?”

”Kauanko viihdyit yhdessä paikassa?”

2.12. Raha

”Miten kasasit rahaa matkaan?”

”Kauanko olit?”

”Säästätö rahaa uutta reissua varten?”

Lopuksi:

”Miten näet reppureissauksen vaikuttavan yhteiskunnassamme?”

- Nuorten elämä

”Mistä koet reppureissauksen suosion nousevan?”